

Opinnäytetyö (AMK)

Matkailu ja wellness liiketoimintana -tradenomikoulutus

Kevät 2024

Johanna Palm

Vapaa-ajan keilailusta kilpakeilailuun

Opinnäytetyö (AMK) | Tiivistelmä

Turun ammattikorkeakoulu

Matkailu ja wellness liiketoimintana -tradenomikoulutus

Valmistunut 9.6.2024 | 58 sivua

Johanna Palm

Vapaa-ajan keilailusta kilpakeilailuun

Opinnäytetyön tavoitteena on löytää tietoa kilpa- ja vapaa-ajan keilailusta. Lisäksi työssä pyritään selvittämään keilailun kiinnostavuutta sekä mitkä ovat estäviä ja motivoivia tekijöitä kilpakeilailussa. Tavoitteena on myös naisten sekä nuorten kilpakeilailun tulevaisuuden kuvan selvittäminen. Työn lopussa on tarkoitus pohtia kehitysideoita ja parannuksia liittyen käsiteltäviin tavoitteisiin. Työn tarkoitus on herätellä mielipiteitä ja innostaa tarttumaan haasteisiin, joita kilpakeilailussa yleisesti mutta myös naisten ja nuorten kannalta on näkyvillä.

Tutkimusmenetelmät, joita opinnäytetyössä käytetään ovat kysely ja haastattelu. Kyselyn avulla on tarkoitus selvittää keilailun kiinnostavuutta yleisellä tasolla sekä kilpakeilailun näkökulmasta. Haastatteluiden avulla tarkoitus on selvittää mielipiteitä naisten ja nuorten kilpakeilailua kohtaan sekä minkälainen on naisten ja nuorten kilpakeilailun tulevaisuuden näkymä.

Tulosten ja vastausten pohjalta pystyi luomaan selkeän ja monipuolisen kokonaisuuden. Yksinkertaisesti tiivistettynä tulosten mukaan kilpakeilailu on vajoamassa ja etupäässä ovat naisten ja nuorten kilpakeilailu. Keilakilpailijoiden määrä laskee ja kiinnostavuus hiipuu. Tulosten mukaan keilailu pitäisi saada nostettua nykyaikaan.

Asiasanat:

Keilailu, kilpakeilailu, tulevaisuus, kiinnostavuus, vastuullisuus, estävät – ja motivaatiotekijät

Sisältö

1 Johdanto	5
2 Keilailu pähkinänkuoressa	6
2.1 Keilailun taustaa lyhyesti	6
2.2 Nykypäivän keilailu	8
2.3 Vapaa-ajan keilailu ja kilpakeilailu	14
2.4 Vastuullisuus keilailussa	19
3 Tutkimusmenetelmät	22
3.1 Menetelmänä kysely	22
3.2 Menetelmänä haastattelu	24
4 Naisten ja nuorten kilpakeilailu sekä kiinnostavuus	26
4.1 Naisten ja nuorten kilpakeilailu	26
4.2 Kyselyn ja haastattelun vastauksia	30
4.2.1 Kyselyn analysointia	30
4.2.2 Haastattelun analysointia	35
4.3 Ehdotuksia ja kehitysideoita kyselyn ja haastattelun pohjalta	39
5 Pohdinta	43
Lähteet	46

Liitteet

Liite 1. Pöytäkirja ja pisteenlaskenta

Liite 2. Kyselyn kysymykset

Liite 3. Haastattelulomake

Kuvat

Kuva 1. Yhdeksän keilapelin keilojen aloitusmuoto (AMF 2024).	7
Kuva 2 Tenpin bowling keilapatteri (Harrison 1988, 15).	8
Kuva 3. Vastuullisuus keilailussa, Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma (Suomen Keilailuliitto 2024).	21
Kuva 4 Esimerkki pöytäkirjasta (Itse tehty)	51

Taulukot

Taulukko 1 Rekisteröidyt jäsenmäärät neljältä toimintakaudelta (Suomen Keilailuliitto 2012, 16; Suomen Keilailuliitto 2015, 18; Suomen Keilailuliitto 2019, 27; Suomen Keilailuliitto 2023, 37).	27
Taulukko 2 Estävät tekijät (Kysely - Kiinnostaako keilailu)	34
Taulukko 3 Motivaatiotekijät (Kysely - Kiinnostaako keilailu).	34

1 Johdanto

Vapaa-ajan keilailu on monelle tuttu aihe mutta kilpakeilailu sen sijaan vieraampi. Opinnäytetyön tarkoituksena on paneutua keilailun maailmaan ja erityisesti kilpakeilailuun. Mitä se on ja miten se eroaa vapaa-ajan keilailusta? Tämän lisäksi työn tarkoitus on selvittää estäviä tekijöitä sekä motivaatiotekijöitä kilpakeilailua kohtaan, toisin sanoen miksi kilpakeilailijoiden määrä vähenee yleisesti ja varsinkin naiskeilailun puolella. Tarkoituksena on myös miettiä, mitä asialle mahdollisesti voisi tehdä, jotta tilanne saataisiin parempaan suuntaan.

Tietoperusta opinnäytetyössä ilmenee keilailun perusfaktojen muodossa kappaleessa kaksi, jossa käsitellään keilailuaihetta yleisesti sekä käydään läpi vapaa-ajan ja kilpakeilailun eroja. Linkki opintoihini eli matkailu- ja wellness-liiketoimintaan tulee vastuullisuuden/kestävän kehityksen kautta.

Tutkimusmenetelmiä, joita opinnäytetyössä käytetään ovat kysely ja haastattelu. Kyselyn avulla on tarkoitus selvittää keilailun kiinnostavuus yleisellä tasolla mutta myös kilpakeilailun näkökulmasta. Haastatteluiden avulla tarkoitus on selvittää mielipiteitä naisten kilpakeilailua kohtaan sekä minkälainen on naisten kilpakeilailun tulevaisuuden näkymä ja mitä mahdollisesti vaadittaisiin asian parantamiseen, jos sellaiselle olisi tarvetta. Sama koskee myös nuorten kilpakeilailua. Haastattelun avulla on tarkoitus selvittää myös nuorten tilannetta kilpakeilailun saralla.

Opinnäytetyössä pyrin tekemään työni tietoperustan ja menetelmillä saamieni vastausten pohjalta. Näiden lisäksi työssäni tulee näkymään myös omakohtaisia kokemuksia ja tietoja pohjautuen ammattiharjoitteluuni, jonka suoritin Turun Keilailuliitolla syksyllä 2023 sekä henkilökohtaiseen taustaani kilpakeilaajana. Opinnäytetyön aiheen nappasin ammattiharjoittelun aikana monien mielenkiintoisten keskusteluiden seasta. Valitsin aiheen, koska se koskee myös itseäni mutta myös on tärkeä asia keilailun tulevaisuutta ajatellen. Lopuksi vielä lainaten Silanderin mietteitä ylen artikkelista niin tieto, taito ja tuuri ovat keilailussa avaintekijöitä, mutta hyvän tuloksen saaminen vaatii kuitenkin hyvää säkää (yle 2012).

2 Keilailu pähkinäkuoressa

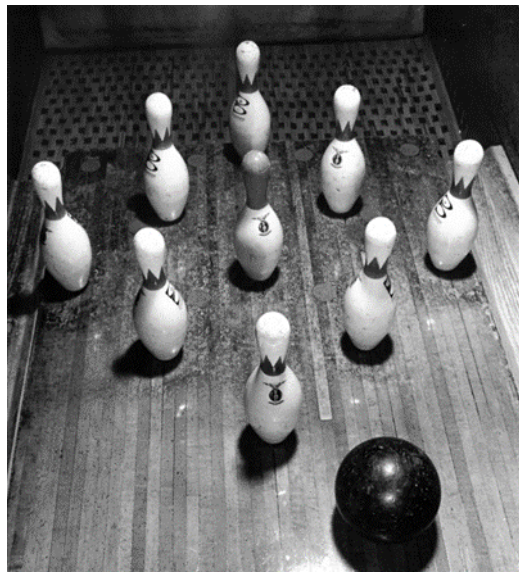
2.1 Keilailun taustaa lyhyesti

Monikaan ei tiedä, mutta keilailu on yksi vanhimmista ajanvietteistä ja sen juuret yltävät jopa vuodelle 5200 eKr., kun ensimmäiset havainnot pelistä löytyivät egyptiläisestä haudasta. Kuitenkin vasta 3100–3200 eKr. keilailusta alkoi löytymään enemmän merkkejä. Vuosien aikana ennen nykyistä pelimuotoa keilailulla on ollut monia muotoja sekä nimiä eri kulttuureissa. Esimerkiksi yksi keilailua muistuttava peli oli nimeltään Ulu Maika, jota pelattiin Polynesiassa (saariryhmä Tyynellämerellä). Pelissä pyöreän pallon tilalla oli soikea pallo ja nykyisten keilojen tilalla litteitä pyöreitä kiviä. Kuten keilailussa tässäkin pelissä palloa heitettiin 18,3 metrin etäisyydeltä, joka on myös nykyisen keilaradan pituus. (Harrison 1988, 8–10; ESBC 2014; Wiedman 2015, ix-x.)

Historian mukaan, kauan sitten noin 300–400-luvulla Saksassa keilailua pidettiin osittain uskonnollisena toimintana ja peliä kutsuttiin nimellä Kegel. Pelissä keiloja oli vain yhdeksän ja peli toimi usein pelkkänä virkistystoimintana. Pelillä kuitenkin oli suurempikin merkitys, keilat edustivat syntejä ja mitä enemmän sait kaadettua niitä sitä enemmän, olit synnitön ja sitä vähemmän oli tarvetta rukoilla. Tuohon aikaan peli oli suosittua ja pelin parissa viettivät aikaa myös papit ja munkit. Pelin levittyä Saksasta Englantiin monet keskiaikaiset kuninkaat kielsivät pelin, koska sen yhteys erilaisiin uhkapeleihin ja alkoholin juomiseen oli liian suuri. Tämän lisäksi peli vei liian paljon aikaa ja näin laiminlöi sotilaiden ja työlaisten vastuita ja työtä. Ajan kuluessa ja hallitsijoiden vaihtuessa noin 1500-luvulla kiellot lopulta kumottiin ja peli saavutti suuren suosion varsinkin markkinoilla. Tuohon aikaan säännöt olivat niin sanotusti vain lauseita paperilla, jotka muuttuivat ja muokkaantuvat eri henkilöiden käsissä. Tätä hauskanpitoa kesti kuitenkin vain vähän aikaa, koska pelin suosio houkutteli uhkapelaajia puoleensa, mikä muutti pelin suunnan pelkäksi rahan ansaitsemismuodoksi (joka oli kiellettyä toimintaa) ja kadotti pelkän

urheilumuodon. Tämän seurauksena peli jälleen kerran kiellettiin. (Harrison 1988, 8-10; ESBC 2014; Wiedman 2015, ix-x.)

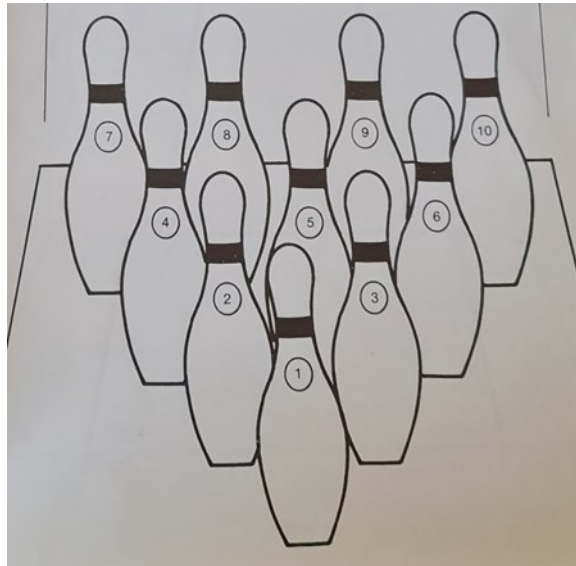
Vuonna 1626 keilailun pelimuoto (yhdeksän keilan peli) rantautui ensimmäisen kerran Amerikkaan, New Amsterdamiin (nykyinen New York), jossa peli sai suurta suosiota ja useita keilahalleja rakennettiin melkein jokaiseen kadunkulmaan. Kuvassa 1 on yhdeksän keilapelin keilojen aloitusmuoto ennen ensimmäistä heittoa. Kuten muualla maailmassa myös Amerikassa keilailusta kiinnostuivat uhkapelaajat ja pienessä hetkessä huligaanit ja gangsterit olivat ottaneet pelimuodon hallintaansa ja vuonna 1841 yhdeksän keilan peli kiellettiin. (Harrison 1988, 8-10; ESBC 2014; Wiedman 2015, ix-x.)

Kuva 1. Yhdeksän keilapelin keilojen aloitusmuoto (AMF 2024).

Historian toistaessa itseään alettiin miettimään, miten lakia voisi kiertää niin, että peliä voisi pelata laillisesti rikkomatta sitä. Lakia kun alkoi miettimään tarkemmin niin kielto koski vain yhdeksän keilan keilailupeliä, joten peliin lisättiin yksi keila lisää, jolloin peli muuttui kymmenen keilan peliksi eli tenpin bowling. Kuvassa 2 on tenpin bowling keilapatteri eli aloitusmuoto. Tämän muutoksen myötä keilailusta kasvoi yksi kaikkien aikojen suosituin sisäurheilupeli Yhdysvalloissa ja nykypäivänä tunnetuin keilailun pelimuoto ympäri maailmaa. Vuonna 1895 perustettiin American Bowling Congress joka sai tehtäväkseen

luoda yhteiset säännöt pelille sekä valvoa niiden toteutumista. Sääntöjen myötä kilpailemisesta tuli suosittua ja erilaisia kilpailuita alettiin järjestämään lähes kaikkialla maailmassa. Kilpailujen myötä perustettiin myös erilaisia liittoja miehille, naisille sekä nuorille, jotka palvelisivat erilaisia tarpeita keilailun saralla. 1900-luvulla keilahallien imagoa haluttiin muuttaa hämärästä luolasta valoisaan ja viihtyisään, että koko perhe viihtyisi harrastuksen parissa pelaten tai vain seuraten peliä. (Harrison 1988, 8-10; ESBC 2014; Wiedman 2015, ix-x.)

Kuva 2 Tenpin bowling keilapatteri (Harrison 1988, 15).

2.2 Nykypäivän keilailu

Keilailu on urheilulaji eli pallopeti. Yksinkertaisesti selitettynä pelin idea on kaataa mahdollisimman monta keilaa (max. 10 keilaa) keilapallon avulla. Lajia pidetään yksilölajina, joka osittain pitää paikkaansa, koska jokainen pelaaja keskittyy yleensä omaan suoritukseensa. Keilailu on myös joukkuelaji, sillä peliä pelataan hyvin usein yhdessä ystävien, tuttaviensa, perheen tai oman seuran kanssa. Keilailussa pelataan sarjoja. Yksi sarja koostuu kymmenestä peliruudusta ja yhteensä pisteitä voi saada 300. Nykypäivän keilakoneet ja laitteet laskevat pisteet ja toimivat automaattisesti, jolloin pelaajan ei tarvitse kuin nauttia pelistä ja heittää keilapalloa. (Liikunnat.fi 2024.) Eikö nykyään tarvitse enää osata laskea sarjanpisteitä keilailussa? Vastaus kyllä ja ei. Omien

huomioiden mukaan keilailussa pisteidenlasku on hupeneva taito, joka johtuu siitä, että kaikesta tehdään automaattisia. Keilailussa on kuitenkin hyvä tiedostaa, että keilakoneet ja laitteet, jotka toimivat automaattisesti tekevät myös virheitä. Toisin sanoen pisteidenlaskeminen oikeaoppisesti on hyvä osata, jotta suurimmalta osin virheitä välttyttäisiin ja tulokset pitäisi paikkaansa.

Pisteet, merkit ja laskutapa

Yhteensä yhdestä sarjasta voi siis saada 300 pistettä ja sarja koostuu kymmenestä ruudusta. Jokaisessa ruudussa heitetään maksimissaan kaksi kertaa paitsi viimeisessä ruudussa jopa kolme kertaa. Yhden sarjan aikana pelaaja heittää minimissään kaksitoista heittoa ja maksimissaan 21 kertaa. Sarjaa pelatessa pöytäkirjaan saattaa tulla erilaisia merkintöjä numeroiden lisäksi. Merkki X tarkoittaa kaatoa, joka ilmestyy ruutuun, kun ensimmäisellä heitolla saa kaikki keilat kaadettua. Kaadon saadessa ensimmäisellä heitolla ei toista heittovuoroa kyseiseen ruutuun enää tule vaan siirrytään seuraavaan ruutuun. Merkki / (vinoviiva) tarkoittaa paikkaa. Paikko merkki ilmestyy toiseen ruutuun, jos kahdella heitolla saa kaadettua kaikki keilat. Merkki – (viiva) tarkoittaa missiä. Missi tarkoittaa, ettei pelaaja ole saanut heitollaan yhtään keilaa kaatumaan. Merkki F tarkoittaa yliastumista ja nollaa pistettä automaattisesti, vaikka olisikin heitolla saanut kaadettua keiloja. Yliastuminen tapahtuu, kun pelaaja astuu viivan yli, joka erottaa vauhtiradan ja radan toisistaan. Vauhtirata on alue, jossa pelaaja valmistautuu heittoon ja ottaa vauhtia. Rata on taas alue, johon keilapallo heitetään ja mitä pitkin pallo pyörii kohti keiloja. Merkki O (ympyrä) tarkoittaa reikää. Merkki ilmestyy ensimmäisen heiton jälkeen kaatuneiden keilojen lukumäärän ympärille. Reikä on yksi keilojen muoto. Muoto syntyy ensimmäisen heiton jälkeen, jos pelaaja ei saa kaatoa. Mitä tahansa muotoa ei tietenkään lasketa reiäksi. Reikä on muoto, jossa vähintään kaksi keilaa on tarpeeksi kaukana toisistaan niin, että keilapallo mahtuu niiden välistä kevyesti ilman, että pallo koskee kumpaakaan keilaa tämän lisäksi keilnumero 1 pitää olla myös kaatunut. (Ols.fi 2020; Suomen Keilailuliitto 2021.) Liitteistä löytyy kuva pöytäkirjasta, jossa näkyy

konkreettisesti, miten eri merkit näkyvät ja miten ne merkitään (Liite 1).
Liitteestä 1 löytyy myös tarkka pisteenlaskentamalli ja ohjeet.

Erilaiset välineet keilailussa

Keilailu pelkkänä hupikeilailuna ei vaadi etukäteen hankittuja välineitä vaan kaiken tarvittavan saa keilahalleilta. Nykypäivän keilailu on yksinkertainen perusidealtaan, jolloin laji soveltuu kaikille. Sanotaan, että keilailuun tarvitaan vain yksi käsi, joka jaksaa heilauttaa pallon keilaradalle. Nykypäivän apuvälineet ja avustajat kuitenkin antavat mahdollisuuden siihen, että jokainen pystyy pitämään hauskaa keilailun parissa. Hupikeilailuna tai harrastuksena kustannukset vaihtelevat keilahallin ja oman motivaation sekä tavoitteiden mukaan. Hinta koostuu yleisesti ratamaksusta (perusrata tai hohtorata), pallo- ja kenkävuokrasta. Mahdollisuus on, että hupikeilaaaja innostuu keilailusta ja hänestä tulee harrastaja, jolloin kustannukset nousevat. Tällöin ratamaksun lisäksi erilaisia maksuja voivat olla seura- ja jäsenmaksut, kilpailumaksut ja omien välineiden hankkiminen ja huoltaminen. (Liikunnat.fi 2024.)

Keilailussa jokainen tarvitsee perusvälineet, joita ovat keilapallo ja keilakengät. Näiden avulla aloitteleva keilaaja pääsee alkuun. Hupikeilaaja saa välineet keilahallilta ja harrastekeilaajan, joka tähtää vähän pidemmälle keilailun saralla on mahdollista vuokrata välineet hallilta, mutta suositeltavaa on hankkia omat. Keilapallon ja keilakenkien lisäksi muita välineitä ovat keilalaukku, kenkäpussi/-suojat, pallopyyhe, pallonpuhdistusaine, ihoteippiä, sakset, keilavaatteet, rannetuki ja vesipullo. Keilailussa yksi tärkeä asia on tietää, minkälainen pallo sopii parhaiten itselle ja montako palloa olisi hyvä olla keilatessa, koska pallojen määrä vaihtelee jokaisen keilaajan kohdalla. (Liikunnat.fi 2024.)

Vuosien aikana keilailussa käytetyt erilaiset tekniikat, välineisiin käytetyt materiaalit, säännöt ja pelitavat ovat muuttuneet ja kehittyneet. Keilailussa on kuitenkin muutama asia, jotka ovat tietysti kehittyneet, mutta eivät muuttuneet eli pelaajilta vaaditut vakiovarusteet. Keilaajan vakiovarusteisiin kuuluu keilakengät ja keilapallo. (ActiveSG Circle 2023.)

Keilakengät – usein kysytään, eikö omilla kengillä voi keilata ja vastaus on ei. Keilakengät on suunniteltu kahdesta syystä, ja ne ovat turvallisuus ja suorituskyky. Turvallisuus liittyy keilaratojen pintaan. Nykyään kaikkien keilaratojen pinnat ovat tasaisia, hitusen liukkaita ja roskattomia sekä ratojen öljyämisestä vuoksi vauhtiradalle joutuu aina vähän öljyä. Näiden seikkojen vuoksi normaalit kengät tarttuvat helposti lattiaan kiinni ja voivat aiheuttaa erilaisia vammoja. Suorituskyky taas liittyy keilakenkien erikoispohjiin. Keilakengät näyttävät samalta, mutta kummassakin kengässä on erilainen pohja. Toisessa on liukumispohja ja toisessa taas jarrutus pohja. Liukukengän tarkoitus on antaa eräänlaista vauhtia heiton aikana, kun taas jarrukengän tarkoitus on antaa pitoa pystyssä pysymiseen. (ActiveSG Circle 2023.) Oman tiedon mukaan sekä virallisten sääntöjen mukaan keilakengillä ei saa kävellä muualla kuin keilailualueella. Tästä syystä monella keilaajalla on mukana kenkäsuojat, jotka laitetaan keilakenkien päälle ennen keila-alueelta poistumista tai sitten kengät otetaan kokonaan pois jalasta. Tällä tavalla keilakengät pysyvät paremmassa kunnossa pidempään.

Keilapallot – Aivan kuten keilakengissä myös keilapalloissa on vaadittu kriteerit siitä, millaisella pallolla saa heittää ja millä ei. Keilahallit tarjoavat pallot asiakkaiden käyttöön ja jokaiselle löytyy yleensä sopiva pallo, koska hallipallot porataan yleismallin mukaan. Tästä syystä hallin palloista myös sanotaan ”jokaiselle jotakin, on ei mitään kellekään”. Tämä tarkoittaa sitä, että jokaisen kädet ja sormet ovat erilaiset ja jokaisella on erilainen ote ja irrotustekniikka, joten mikään hallin pallo ei ole hyvä kellekään. Tämän lisäksi, jos hallin palloista löytyy sopivat sormenreiät ja sopiva ote pallosta niin yleensä pallo on liian kevyt. Kevyt pallo ei sovellu tehokkaaseen keilailuun, vaan pallossa pitää olla aina painoa. Liian isot sormenreiät tekevät pallosta raskaan tuntuisen, koska pallosta ei saa kunnollista otetta ja tällöin pelaaminen on haastavaa. Miehet käyttävät yleisesti 14-16lbs eli 6–7 kg painoisia palloja ja naiset 10-14lbs eli 4,5–6 kg painoisia palloja. Paras mahdollinen pallo on ammattilaisen poraama pallo pelaajan tarpeita huomioiden. Tällöin palloon saadaan oikeanlainen ote, jolloin pallo ei tunnu älyttömän raskaalta, vaan painovoima tulee peliin ja hoitaa pallon radalle. Tämän lisäksi pallon hallinta paranee. (Aloita keilailu.fi 2024.)

Keilailun alkuaikoina keilapallot olivat erilaisia kuin nykyään. 1800-luvulla pallot oli tehty puusta ja tarkennettuna Lignum vitaesta. Lignum vitaeta löytyi ainoastaan trooppisilta alueilta guajacum-kasvista. Tuolloin pallot olivat todella kalliita mutta myös kovia, jolloin pallot särkyivät hyvin helposti. Ensimmäiset kovakumipallot tehtiin vuonna 1905. Kovakumipallojen jälkeen keilapallojen kehitys jatkui aina nykyhetkeen saakka. Nykyään keilapallot valmistetaan ytimen ja peitelevyjien yhdistelmästä. Palloihin käytettävät raaka-aineet ovat muovi, uretaani ja reaktiivi hartsi. Muoviset keilapallot ovat vahvoja, kestäviä ja sileitä. Muovisia palloja käytetään kuivilla radoilla. Uretaani keilapallot ovat erittäin kovia, jotka aiheuttavat todella paljon kitkaa keilaradan pinnan kanssa sekä suuremman tarttumispinnan kuin muovipallo. Reaktiivinen hartsikeilapallo on pinnalta hyvin huokoinen, joka reagoi hyvin radalla olevaan öljyyn. Tämän seurauksena se lisää entistä enemmän kitkaa, mutta myös tarttumispinta on parempi ja kierteiden mahdollisuudet paremmat. (Bowling Guidance n.d.)

Muita välineitä – Keilakenkien ja pallojen lisäksi keilaajat käyttävät erilaisia välineitä ja varusteita pitääkseen itsestään huolta keilatessa sekä parantaakseen omaa peliä pelin aikana ja ulkopuolella. Jokainen keilaaja tarvitsee omille palloille keilalaukun. Keilalaukkuja on erinäköisiä ja kokoisia. Keilalaukulla ei ole väliä miltä se näyttää vaan tärkeintä on, että se on suunniteltu keilapalloille. Laukun tarkoitus on suojata palloa. Palloppyhe on myös yksi välineistä, joka löytyy jokaiselta keilaajalta. Pyyhkeen tarkoitus on tasoittaa pallon pinnalla oleva öljy sekä poistaa ylimääräistä öljyä. Rannetuki on vapaaehtoinen varuste. Tuen tarkoitus on tukea rannetta pysymään suorana ja estämään heittokäden rannetta vääntymästä tai kallistumasta väärin ennen pallon irrotusta radalle. Rannetuen lisäksi tai ilman rannetukea moni keilaaja käyttää heittokäden sormiinsa ihoteippiä. Teipin tarkoitus on suojata sormia kitkalta, jota syntyy vähän jokaisen heiton aikana, kun sormet irtoavat pallosta. Kitka voi aiheuttaa pieniä vammoja tai arpia. Jotkut keilaajat käyttävät teippiä myös sen takia, että saavat paremman otteen pallosta. Pallonpuhdistusaine on hyvä löytyä jokaiselta keilaajalta. Puhdistusaineen tarkoitus on puhdistaa pallo öljystä ja muusta liasta mitä siihen on kertynyt pelin aikana. Myös joustavat ja mukavat keilavaatteet treenatessa on suotavaa. (ActiveSG Circle 2023.)

Keilailun sääntöjä ja strategiaa pintaraapaisuna

Suomen Keilailun sääntöjä ylläpitää ja päivittää SKL eli Suomen Keilailuliitto. SKL:n tarkoitus on edistää keilailu-urheilua Suomessa sekä valvoa eettisiä arvoja ja reilun pelin periaatteita liikunnan saralla. Tämän lisäksi SKL pyrkii toiminnassaan edistämään tasa-arvoa. Suomen Keilailuliiton tehtäviin kuuluu lukuisia muitakin asioita ja tässä niistä muutamia listattuna:

- Huolehtia, ulkomailla Suomen kilpakeilailun edustamisesta kuulumalla keilailun kansainväliseen keskusjärjestöön.
- Valvoo yhtenäisiä kilpailusääntöjä ja muita määräyksiä sekä pyrkii poistamaan kaiken vilpillisen toiminnan.
- Toimii eri jäsenliittojen yhdyssiteenä.
- Järjestää erilaisia koulutuksia ja jakaa tietoa liittyen keilailuun ja sen toimintaan keilailun harrastajille.
- Erilaisten kilpailujen järjestämistä valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti. (Suomen Keilailuliitto 2022.)

Kaikki keilaa on Suomen keilailuliiton strategian nimi tai tavoite vuodesta 2022 vuoteen 2027. Strategian tarkoitus on saada keilailusta laji, joka sopii kaikille. Tämän lisäksi keilailusta halutaan menestyvä, näkyvä ja liikuttava urheilulaji, jossa jokainen voi loistaa omalla tavallaan. Keilailu harrastuksena on ympärivuotista toimintaa, joka mahdollistaa harrastuksen aloittamisen milloin tahansa helposti sekä turvallisesti. Suomen Keilailuliitto on asettanut vuosille 2022–2027 kuusi avainstrategiaa. Nämä kuusi avainstrategiaa ovat:

1. Jäsenmäärien kasvattaminen yhdessä keilahallien ja keilaseurojen kanssa.
2. Keilailusta laji, joka sopii lapsesta veteraaniin.
3. Nuorten innostaminen keilailun pariin ja keilaradoille.
4. Naiset olisivat mukana kaikilla keilailun tasoilla.
5. Tulevaisuudessakin keilailu olisi osa suomalaista huippu-urheilua.
6. Keilailun viestinnän ja imagon tuominen vahvemmin digiaikaan. (Hossi 2022, 2–3.)

2.3 Vapaa-ajan keilailu ja kilpakeilailu

Vapaa-ajan keilailu

Keilailun historia kertoo vapaa-ajan keilailun nousseen isompaan suosioon vasta 1960-luvulla. Keilailua alettiin markkinoimaan enemmän rentona ajanvietteenä kuin kilpaurheilulajina. Markkinoinnin avulla haluttiin tavoittaa uusia ja suurempia asiakasryhmiä. (Wiedman 2015, x.) 1970-luvun loppupuolella otettiin käyttöön kruunattu ratahoito, jota yleisemmin kutsutaan nimellä house pattern (karkeasti suomennettuna talokuvio). Talokuvio on yksi monista öljykuvioista. Öljykuvio tehdään aina ratahoidon yhteydessä. Ratahoidon aikana keilarata puhdistetaan ja sen jälkeen levitetään haluttu tai määrätty öljykuvio. Jokainen kuvio vaikuttaa keilapallon käyttäytymiseen eli pyörintään radalla. Jokaisella öljykuviolla on oma vaikeusaste ja muoto. Talokuvio on vaikeusasteeltaan helppo. Talokuvio mahdollistaa helpomman pelaamisen ja tekee pallon pyörimisestä vaivatonta keilaradalla. (Byrd 2024.) Helpompi ja rennompia keilaaminen oli sitä mitä 1970-luvun lopulla haettiin talokuviolla. Vapaa-ajan keilaajalle haluttiin mahdollistaa mahdollisimmat korkeat ja hyvät pisteet, jotta kokemus olisi hyvä. (Wiedman 2015, x.)

Nykypäivän vapaa-ajan keilailu

Vapaa-ajan keilailu on parhaimmillaan hauskanpitoa ja yhdessä oloa. Aktiviteettina keilailu sopii tavallisen arjen rikkojaksi tai sitten juhlan tai tapahtuman yhdeksi ohjelmanumeroksi. Vapaa-ajan keilailun avulla halutaan viestiä, että keilailun parissa saa sysätä huolet sivuun ja nauttia vain hetkestä. Nykypäivänä keilailu on enemmän vapaa-ajan toimintaa, johon sisältyy hupikeilailua. Moni keilahalli Suomessa mainostaa keilahallia keilaviihdekeskuksena ja nostaa hupikeilailun markkinoinnissa päällimmäiseksi. Monessa keilahallissa vapaa-ajan keilailun lisäksi on myös kilpakeilailua. (Happens 2024.)

Vapaa-ajan keilailu voidaan jakaa kahteen osaan eli peruskeilailu ja hupikeilailu/hohtokeilailu. Peruskeilailu on enemmän päivisin tapahtuvaa

toimintaa, jolloin harrastajat käyvät treenaamassa. Päivisin halleilla on perusvalaistus ja musiikki soi taustalla hiljaa. Hupikeilailu tai hohtokeilailu alkaa yleensä arkisin ja viikonloppuisin iltapäivällä. Ajat vaihtelevat keilahallin mukaan. Hohtokeilailussa musiikki on yleensä kovemmalla ja hallissa hämärämpää, jotta diskovalot ja muut valotehosteet pääsisivät oikeuksiinsa. Hupikeilailussa/hohtokeilailussa mukavinta on se, että aiempaa kokemusta ei tarvitse olla ja tyyli on vapaa. Keilailun lisäksi monessa keilahallissa on myös muita aktiviteetteja kuten esimerkiksi biljardi tai lautapelejä. (Happens 2024.)

Suomessa 1990-luvun lopulla hohtokeilailu lisääntyi ja suosio lähti nousuun. Vuonna 2006 toteutettiin kysely, jossa selvitettiin vuoden 2005 keilailijoiden määrää vuodessa. Kyselyn mukaan suomalaisia oli käynyt keilaamassa miljoona, joista 25000 kertoi keilaavansa viikoittain aktiivisesti. Vapaa-ajan keilailun suosio tuolloin ja suosio nykyään perustuu moniin eri tekijöihin, joita ovat lajin sopivuus kaikille ja kaiken ikäisille, perhe- sekä yksilölaji, tarvittavat välineet, sosiaalinen laji ja ennaltaehkäisevä ominaisuus terveyden ja liikunnan ylläpitoon. (Impola 2018, 11–12.)

Suomessa on tällä hetkellä yhteensä 136 keilahallia (Suomen Keilailuliitto 2024). Suomen jokaisessa keilahallissa vapaa-ajan keilailutoiminta ylläpitää hallin liiketoiminnan kannattavuuden ja monessa hallissa on pelkästään vapaa-ajan keilailua ja tarkennettuna pelkästään hohtokeilailua. Nykypäivänä ei ole yhtäkään hallia, joka tulisi toimeen pelkän kilpakeilailun avulla. Jokainen keilahalli on kuitenkin rakennettu niin, että vapaa-ajan keilailu sekä kilpakeilailu onnistuu. Suurin osa Suomen keilahalleista kuitenkin palvelee kumpaakin asiakasryhmää, jotta käyttöaste olisi mahdollisimman korkea. (Impola 2018, 16.)

Ratamestarit

Oman kokemuksen ja tiedon mukaan ratamestarien työ on vaativaa, ammattitaitoista toimintaa sekä tärkeää keilailun kannalta. Jokaisen keilahallin henkilökuntaan kuuluu työnimikkeeltään ratamestari. Ratamestari tai -mestarit työskentelevät yleisesti useammalla keilahallilla eli tekevät niin sanotusti

keikkatyötä ja ovat useamman hallin palkkalistoilla. Tietenkin on myös ratamestareita, jotka työskentelevät vain yhdessä keilahallissa. Ratamestarin työtehtävät ovat yleisesti ottaen samat jokaisessa hallissa. Ratamestarin toimenkuva on monipuolinen ja työtehtäviä on monia. Ratamestarin vastuuseen kuuluu erilaisten laitteiden ja järjestelmien asentaminen, korjaaminen ja ylläpito. Erilaiset laitteet ja järjestelmät ovat keilaratojen päässä olevat keilakoneet, pisteytysjärjestelmät, pallon palautuslaitteet ja muut laitteet, joita käytetään keilahallin toiminnassa. Koneiden ja laitteiden huoltaminen ja korjaaminen ovat tärkeitä työtehtäviä, jotta keilahalli pystyisi tarjoamaan turvallisen sekä hauskan kokemuksen keilailun parissa. Työtehtäviin kuuluu myös keilaratojen puhdistaminen sekä yleisesti vastuu siitä, että keilahalli täyttää kaikki kriteerit liittyen turvallisuusmääräyksiin ja -vaatimuksiin. Ratamestarin toimenkuvaan kuuluu myös hyvät/erinomaiset asiakaspalvelutaidot. (Hiringpeople n.d.)

Kilpakeilailu

On väitetty, että keilailu on yksi maailman vaikeimmista pallopeleistä ja todellisuudessa väite pitää yllättävän hyvin paikkaansa. Keilailussa ja vielä tarkennettuna kilpakeilailussa laji vaatii teknistä osaamista, hyvää tietämystä erilaisista välineistä, ratahoidoista, rataolosuhteista sekä rautaiset hermot. Kilpakeilailussa henkinen vahvuus on suuressa roolissa, sillä hyvä suoritus omasta mielestä ei aina riitä palkintoon. Tällöin on keskityttävä tulevaan ja mietittävä seuraavia liikkeitä ja miten jatkaa eteenpäin. Kilpakeilailussa vahva keilaaja on henkilö, joka pystyy keilaamaan niin, että jokainen heitto on pehmeä mutta voimakas ja tähän yleensä päästään vain sillä, että heiton jokainen vaihe on oikein suoritettu ilman ylianalysointia sekä liiallista stressiä. Lainaten Impolan sanoja *"Lajin totuus ja hienous piilee siinä, että myös heikompi keilaaja voi voittaa kovemman keilaajan"*. Toisin sanoen tahdon voima ja henkinen vahvuus ovat avaintekijöitä, ja sen jälkeen tulee tieto ja taito. Keilaaja, jolla on vähemmän kokemusta mutta on tehnyt töitä sen eteen, että pärjää kisoissa, on hyvä mahdollisuus voittaa keilaaja, jolla on kokemusta ja taitoa jo pidemmältä ajalta. (Impola 2018, 8.)

Suomessa on kymmenittäin erilaisia keilailijoille kehitettyjä ja räätälöityjä kilpailuja. Vuodesta 1950 lähtien on pelattu erilaisia sarjapelejä, liitto-otteluita sekä heitetty kilpaa eri halleissa ympäri Suomea. Kilpailujen lisääntyttyä myös olosuhteiden ymmärrys lisääntyivät keilaajilla. Useiden kilpailuiden myötä myös tietotaito kasvoi kilpailijoiden kesken. Suomalaisten kiinnostus kilpailuja kohtaan kasvoi, kun luotiin yksi Euroopan suurimmista keilailuturnauksista eli Ballmaster Open vuonna 1971 ja turnausta on siitä asti pelattu. Ballmaster Open oli suomalaiskeilailijoille ensimmäisiä kosketuksia kansainväliseen keilailuun. Turnauksen avulla eri maiden huippukeilaajat pääsivät samoille radoille kilpailemaan toisia vastaan. Turnaus antoi Suomelle maistiaisia Amerikan tyylistä, sen pelimuodoista, palkinnoista ja televisiofinaaleista. (Impola 2018, 24–25.)

Noin 35 vuotta sitten eli vuonna 1989 keilailu toimialana oli pääosin urheilua. Keilailuliigojen ja muiden kilpailujen osuus keilahallien tuloista oli noin 70 % ja loppuosa tuli satunnaisista asiakkaista/keilaajista sekä jälkimarkkinoinnista. Tuohon aikaan keilaajia kävi pelaamassa liigassa ja kilpailuissa viikoittain. Nykyään sitoutuminen joka viikkoiseen kilpailemiseen jne. ei ole varmaa. Yksi syistä tähän on epämääräiset ja vaihtelevat työajat sekä se, että töiden jälkeen yleensä halutaan päästä kotiin rentoutumaan pitkän työpäivän jälkeen. Kun taas ennen vanhaan keilailu oli töiden jälkeen rentoutumista ja seurustelua. (White Hutchinson 2015.)

Erilaisten sarjapelien, liitto-otteluiden ja Ballmaster Openin lisäksi on myös monia muita kilpailuja ja pelitapoja. Erilaisia kilpailuita ovat esimerkiksi firmaliigat, viikkokilpailut, hallien järjestämät omat kisat, joihin yleensä kaikki keilaajat ovat tervetulleita sekä EM-kilpailut (EM = Euroopan mestaruus), SM-kilpailut (SM = Suomen mestaruus) ja monet muut kilpailut. Keilailussa on monia eri pelitapoja ja tässä niistä muutama: eurooppalainen tai amerikkalainen pelitapa, baker ja round-robin. Jokaisella pelitavalla on omat säännöt sekä erilaiset lähtökohdat, jolloin niitä käytetään vaihdellen erilaisissa kilpailuissa. (Suomen Keilailuliitto 2022, 6–7.)

Eurooppalaisessa pelitavassa keilaaja pelaa yhden kokonaisen sarjan yhdellä radalla ja sarjan jälkeen yleensä rata vaihtuu toiseen. Radalla voi keilata samanaikaisesti useampi pelaaja. Pelitapa sopii hyvin yksilö- tai joukkuekilpailuihin. Amerikkalaisessa pelitavassa taas yhden sarjan pelaamiseen käytetään kahta rataa eli rataparia. Radat on oltava vierekkäin. Jokaisen sarjan jälkeen yleensä ratapari vaihtuu. Kahden radan käyttö tapahtuu niin, että keilaaja heittää vuorotellen yhden kokonaisen ruudun per rata, jolloin kummallakin radalla keilaaja heittää viisi kokonaista ruutua. Rataparia voi käyttää samanaikaisesti useampi pelaaja. (Suomen Keilailuliitto 2022, 6–7.)

Baker-pelitapa on joukkuekilpailu, jossa joukkueen jokainen pelaaja pelaa samalla radalla samaa sarjaa. Esimerkiksi joukkueessa on kolme pelaajaa. Ensimmäinen pelaaja suorittaa ensimmäisen ruudun kokonaan. Tämän jälkeen toinen pelaaja suorittaa toisen ruudun kokonaan, jonka jälkeen kolmas pelaaja suorittaa kolmannen ruudun. Tämän jälkeen neljännen ruudun suorittaa taas ensimmäinen pelaaja jne. Sarja on suoritettu, kun kaikki kummenen ruutua, on suoritettu kokonaan. Round-robin on pelitapa, jossa kaikki pelaajat pelaavat toisiaan vastaan. Peli pelataan yhden sarjan otteluna 1 vs. 1, jossa voittaja saa 30 pistettä ja tasatilanteessa kumpikin pelaaja saa 15 pistettä. Näin pelataan, kunnes kaikki pelaajat ovat pelanneet kaikkia vastaan, näin yksinkertaisesti selitettynä. Näiden esimerkkien lisäksi on muitakin pelitapoja. (Suomen Keilailuliitto 2022, 6–7.)

Kilpakeilailussa on oma etiketti ja yleisiä sääntöjä. Pelaajan on käytettävä siistiä asua. SKL:n kilpailusäännöissä sanotaan, että SM-kilpailuissa, valtakunnansarjoissa, paikallissarjoissa ja henkilökohtaisissa kilpailuissa, joissa samanaikaisesti pelataan myös joukkuekilpailu, on joukkueen jäsenillä oltava samanvärinen pelipaita, jossa on oltava seuran nimi. Kilpakeilailussa keilaajan on kuuluttava johonkin seuraan, jotta hänellä olisi kilpailuoikeus. Suurin osa kilpailuista vaatii seuraan kuulumista. (Suomen Keilailuliitto 2024, 8–9.)

Kilpailuissa keilakengät pitää olla puhtaat radalle tultaessa ja materiaalin pitää olla sellaista mikä ei vahingoita tai muuta heittoradan pintaa. Tällaiset asiat voivat kuulostaa pikku jutuilta mutta sääntöjenvastaisten pelivälineiden käyttö

voi aiheuttaa rangaistuksen tai jopa kilpailutuloksen hylkäämisen tai pahimmassa tapauksessa mutta harvoin keilaaja voi saada määräaikaisen kilpailukiellon. Kilpakeilailussa on myös käytettävä määräyksien mukaisia ja hyväksytyjä keilapalloja. (Suomen Keilailuliitto 2024, 8–9.) Kilpakeilailussa on paremmat mahdollisuudet pärjätä kisassa, jos ymmärtää ja on perillä rataolosuhteesta eli radan topografiasta sekä levitetyn öljyn ominaisuuksista. (Impola 2018, 7.) Topografia tarkoittaa pinnanmuodon yksityiskohtaista kuvaamista eli tässä tapauksessa keilaradan pinnanmuodon kuvaamista yksityiskohtaisesti (Suomisanakirja 2024). Keilailussa kuten muissakin lajeissa erilaisten asioiden oppimiseen menee aikaa. Oman oppimani mukaan hyvän heiton oppii, kun sen on toistanut tuhat kertaa.

Keilaajille ei siis riitä, että on pystynyt hallitsemaan yksi tai kaksi keilailusuoritusta vaan tavoitteena olisi, että pystyisi jokaisen suorituksen tekemään kunnolla. Ammattikeilaajan on kilpailussa sekä harjoituksissa pystyttävä muuttamaan pallon pyörintäsuuntaa, sen vauhtia sekä heittämään palloa erilaisissa asennoissa. Näiden lisäksi hyvä paineensietokyky on plussaa. (Impola 2018, 8.) Kilpakeilailussa pärjääminen on omasta itsestään kiinni, vaikka työskentelisikin valmentajan kanssa. Valmentajan tehtävä on auttaa heittotekniikassa ja neuvoa, mitä kannattaa tehdä mutta itsellään on kuitenkin vastuu siitä, kuinka paljon harjoittelee, kerää tietoa ja laittaa itsensä likoon saavuttaakseen hyviä tuloksia. (Impola 2028, 15.)

2.4 Vastuullisuus keilailussa

Jokaiselle matkakohteelle ja yritykselle yhtenä suurimpana kilpailuvalttina toimii vastuullisuus. Matkailijat ja yhteistyökumppanit suosivat vastuullisia kohteita ja tulevaisuudessa vieläkin enemmän. Kilpailu on eri yritysten kesken kovaa, joka tarkoittaa sitä, että tulevaisuudessa yritykset, joilla on vastuullisuus kunnossa pysyvät tiukasti kiinni kilpailussa ja muut tipahtelevat pois. Vastuullisuus antaa mahdollisuuden luoda uutta. Uudet palvelut ja liiketoiminnot, joiden perustaan kuuluu vastuullisuus tulevat todennäköisesti menestymään. Yrityksille tärkeää on myös toimia yhteistyössä muiden yritysten kanssa. Ekologinen,

taloudellinen, sosiaalinen ja eettinen kestävyys kuuluvat vastuullisen makailun toimintaan. Vastuullisuus ei ole pelkästään yrityksen asia vaan vastuullisuus kuuluu kaikille toisin sanoen vastuullisuus on yhteinen asia. (Visitturku 2024.) Ekologinen vastuu ja kestävyys on toimintaa, jossa otetaan huomioon ympäristövaikutukset ja pyritään vähentämään negatiivisia vaikutuksia ympäristöön. Taloudellinen vastuu ja kestävyys on toimintaa, jossa huomioidaan liiketoiminnan kannattavuutta, kilpailukykyä ja tehokkuutta. Tämän lisäksi riskienhallinta kuuluu myös tähän toimintaan. Sosiaalinen vastuu ja kestävyys on toimintaa, joka on osa-alueeltaan vaikeimmin määriteltävä. Siinä huomioidaan työelämään, henkilöstöön ja yhteiskuntaan liittyviä asioita - tarkennettuna vielä henkilöstön hyvinvointi ja osaaminen, työolosuhteet, turvallisuus ja hyvät toimintatavat. (Logistiikan maailma 2024.) Eettinen kestävyys on toimintaa, jossa tarkoitus on rakentaa viisaasti yhteiseen hyvään perustuvia toteutuksia jokaisen käytettäväksi (Virtanen ym. 2020, 2).

Vastuullisuus keilailussa

Keilailun vastuullisuus pohjautuu Suomen Keilailuliiton arvoihin, urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaan (ks. kuva 3) sekä reilun pelin periaatteisiin. Keilailussa vastuullisuudella haetaan sitä, että jokaisella keilaajalla on turvallinen, positiivinen ja oppimista tukeva toimintaympäristö. Toiminnasta pyritään tekemään laadukasta ja yhteiskuntavastuullista. Eettisten arvojen noudattaminen ja niihin sitoutuminen keilailutoiminnassa on jokaisen mukana olevan henkilön vastuulla ja niin sanotusti työtehtävänä, jotta eettiset arvot toteutuisivat mahdollisimman hyvin. Eettisiin arvoihin keilailussa kuuluu myös yhdenvertaisuus ja tasa-arvo. Reilu peli on jokaisen liikunta- ja urheilutoiminnan ja toimijoiden oikeus ja velvollisuus. Reilun pelin ihanteet ja tavoitteet ovat hyvä hallinto, turvallinen toimintaympäristö, yhdenvertaisuus ja tasa-arvo, ympäristö ja ilmasto sekä antidoping. (Suomen Keilailuliitto 2024.)

Hyvä hallinto – Tavoitteena on luoda toiminnan kautta luottamusta ja tyytyväisyyttä sekä se, että toiminta olisi osallistavaa ja takaisi laadun ja jatkuvuuden myös tulevaisuudessa. Tämän lisäksi tavoitteena on ennaltaehkäistä epäasiallista käytöstä ja tarvittaessa puuttua siihen.

Keilailutoiminnan tulee olla hyvällä tavalla läpinäkyvää ja avointa toimintaa. (Olympiakomitea 2020; Suomen Keilailuliitto 2024.)

Turvallinen toimintaympäristö – Tavoitteena on luoda ympäristö, jossa jokaisella on hyvä olla ilman kiusaamisen, häirinnän tai epäasiallisen käytöksen kohteeksi joutumista. Tavoitteena on turvallisuuden tunne harjoituksissa ja kilpailuissa, positiivisen ilmapiirin luominen sekä edistää terveyttä ja kannustaa hyviin elämäntapoihin. (Olympiakomitea 2020; Suomen Keilailuliitto 2024.)

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo – Tavoitteena on luoda ilmapiiri, jossa jokainen tuntee itsensä tervetulleeksi keilailemaan. Eikä tarvitse miettiä, että ei kelpaa tai riitä sukupuolen, etnisen taustan, vamman, seksuaalisen suuntautumisen tai taloudellisen tilanteen takia sekä monien muiden asioiden takia. Tavoitteena on edistää aktiivisesti yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa liikunnassa, urheilussa ja päätöksenteoissa. (Olympiakomitea 2020; Suomen Keilailuliitto 2024.)

Ympäristö ja ilmasto – Tarkoitus on huomioida jokaisessa toiminnassa kestävä kehitys ja kantaa vastuu ympäristöstä, toimia esimerkkinä ympäristön huomioimisessa ja kestävässä kehityksessä sekä lähiliikunnan, arkiliikunnan ja kierrätyksen suosiminen. (Olympiakomitea 2020; Suomen Keilailuliitto 2024.)

Antidoping – Tavoitteena on vaalia puhdasta, reilua ja tasavertaista urheilua sekä kapuamista huipulle. Tärkeää on myös toisten kunnioittaminen, yhteisten sääntöjen noudattaminen sekä oman ja muiden hyvinvoinnin vaaliminen. (Olympiakomitea 2020; Suomen Keilailuliitto 2024.)

Kuva 3. Vastuullisuus keilailussa, Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelma (Suomen Keilailuliitto 2024).

3 Tutkimusmenetelmät

Tutkimusmenetelmät ovat järjestelmällistä sekä tieteellistä toimintaa. Erilaisia tutkimusmenetelmiä käytetään hyödyksi, kun halutaan selvittää jokin asia tai ongelma sekä löytää paras mahdollinen ratkaisu. Tutkimusmenetelmien roolin suuruus vaihtelee jokaisen työn kohdalla ja yhtä oikeaa käyttötapaa ei ole. Tärkeintä kuitenkin on, että tutkimus on toteutettu luotettavasti, huolellisesti sekä laadukkaasti. Kaikki tutkimusmenetelmät eivät sovellu jokaiseen tutkimukseen tai työhön, jolloin yhtä parasta menetelmätapaa ei voi nostaa päällimmäiseksi. Tutkimusmenetelmien valinta tapahtuu, kun tietää mistä aiheesta tekee tutkielman sekä mitkä ovat tavoitteet. Toisin sanoen, kun on saanut hahmoteltua kokonaisuuden itselleen mitä työltä haluaa. Tämän jälkeen pystyy helpommin kartoittamaan tutkimusmenetelmistä parhaimmat vaihtoehdot. (Luuppala ym. 2017.)

Tässä opinnäytetyössä tarkoitus on käyttää kyselyä sekä haastattelua menetelminä. Kyselyn tarkoitus on saada yleistä kuvaa siitä, kuinka kiinnostuneita henkilöt ovat keilailusta yleisesti sekä mikä on kilpakeilailun laita kiinnostavuuden kannalta. Tämän lisäksi kyselyn avulla on tarkoitus saada selville, mitkä ovat estäviä sekä motivoivia tekijöitä kilpakeilailussa. Haastattelujen avulla on tarkoitus selvittää mielipiteitä naisten ja nuorten kilpakeilailusta. Toisin sanoen, minkälainen tulevaisuuden kuva tällä hetkellä on liittyen naisten ja nuorten kilpakeilailuun ja miten sitä saisi niin sanotusti elvytettyä parempaan suuntaan. Kyselyn ja haastattelun vastaukset ja niiden analysointi tapahtuu vasta kappaleessa 4, jossa käsitellään naisten ja nuorten kilpakeilailua ja keilailun sekä kilpakeilailun kiinnostavuutta.

3.1 Menetelmänä kysely

Tutkimusmenetelmänä kysely on yksi yleisimmistä menetelmistä mitä käytetään tutkimuksissa. Kyselyn avulla pystyy keräämään paljon tietoa tutkittavasta aiheesta ja menetelmänä se on tehokas ja helppo. Kyselyssä on myös huonot

puolet. Tieto, jota kyselyn avulla saa kerättyä, on hyvin usein pintapuolista. Tämän lisäksi vastaaja helposti jättää kyselyn kesken tai ymmärtää kyselyssä kysymyksen eri tavalla kuin mitä sillä todellisuudessa haetaan. Tulokset voivat tällöin vääristyä jonkin verran. Kyselyssä kysymykset on hyvä asetella ja luoda niin, että ne ymmärretään helposti eivätkä johdata vastaajia harhaan tai johdattele vastaajia vastaamaan halutulla tavalla. Kyselyssä tärkeää on aluksi tutustua kunnolla aiheeseen ja sen jälkeen miettiä tarkasti, mitä haluaa saada selville tai mihin ongelmaan haluaa saada vastauksen eli mitkä kysymykset ovat oleellisia, jottei kyselystä tulisi liian pitkä. Ennen kyselyn julkaisua on hyvä testata kyselyä esimerkiksi ystävillä. Testaaminen auttaa löytämään mahdollisia virheitä sekä kertoo kyselyn tekijälle, ymmärtääkö vastaaja kysymykset samalla tavalla kuin tekijä. Kyselyn vastausten analysointivaiheessa yksi tärkeimmistä asioista on muistaa ottaa huomioon virhemarginaali. (Oppariapu n.d.)

Hyvä kysely lyhyesti selitettynä

Hyvän kyselyn luominen aloitetaan yleensä kysymällä kenen ja mistä näkökulmasta asiaa katsotaan ja mikä on tavoite. Heti alkuun on hyvä luoda mahdollisimman selkeä käsitys siitä, mitkä ovat tavoitteet sekä etsiä mahdollisimman paljon tietoa aiheesta, jota käsittelee. Seuraava askel on asettaa itsensä tulevien vastaajien saappaisiin ja miettiä heidän näkökulmastaan ymmärrettäviä kysymyksiä ja miten haluat, että kysymykset ymmärretään. Tämän lisäksi on myös hyvä miettiä kohderyhmää eli kenelle kysely on suunnattu. Seuraava askel on miettiä, miten saatuja tuloksia käytetään. Yleensä vastaajaakin kiinnostaa sama, joten on pohdittava, miten sen selittää lyhyesti myös vastaajalle. Lisäksi on tärkeää miettiä missä kyselyä jakaa, koska tavoitteena on saada mahdollisimman suuri vastausprosenttimäärä. Hyvä kyselyraportti syntyy kysytyjen asioiden ja taustatietojen yhdistelmästä. (Vainikainen 2024.)

3.2 Menetelmänä haastattelu

Kuten kysely myös haastattelu on yksi käytetyimmistä tutkimusmenetelmistä. Haastattelu tarkoittaa henkilökohtaista tapaamista. Haastattelija kysyy kysymykset suullisesti ja merkitsee ylös vastaukset. Nykyään haastatteluja tehdään netin välityksellä esimerkiksi teamsin tai zoomin kautta, jossa myös tulee vuorovaikutus kasvotusten mutta vain virtuaalisella tavalla. (Ahlström-Laakso n.d., 1.)

Haastattelutyyppejä on erilaisia ja ne yleensä jaetaan kolmeen tyyppiin, joita ovat strukturoitu haastattelu, puolistrukturoitu haastattelu ja avoin haastattelu. Strukturoitu haastattelu tunnetaan myös nimellä lomakehaastattelu. Tässä tyypissä vastausvaihtoehdot ovat ennalta rajatut, jolloin haastateltava valitsee vaihtoehdon, joka on lähimpänä omaa mielipidettä. Haastattelun kysymykset esitetään aina samassa järjestyksessä. Tämän tyyppinen haastattelu sopii rajattuihin tutkimusaiheisiin. (Näpärä 2017.)

Puolistrukturoidussa haastattelussa kysymykset ovat kaikille samat ja valmiiksi mietitty, mutta vastausvaihtoehtoja ei ole valmiina. Tämä haastattelutyyppi sopii hyvin asioihin, joita ei ole vielä kovinkaan paljon tutkittu. Puolistrukturoitua haastattelua myös sovelletaan paljon ja yksi esimerkki on teemahaastattelu. Teemahaastattelu on yksi käytetyimmistä haastattelutyypeistä, koska se antaa mahdollisuuden monipuoliseen vuorovaikutukseen haastattelijan ja haastateltavan välille. Teemahaastattelussa aihepiirit on valittu ja määritetty ennen haastattelua, mutta aiheita voi esittää suunnilleen missä järjestyksessä tahansa. Tässä haastattelukysymykset ovat haastattelijalla enemmän muistilistana. Tässä haastattelutyypissä haastateltavaan aiheeseen pitää tutustua kunnolla ja haastateltavat valita huolella tavoitteiden mukaan. (Näpärä 2017.)

Avoin haastattelu on hyvin lähellä vapaata keskustelutyyliä. Avoimessa haastattelussa käydään läpi teemoja, jotka sopivat käsiteltävään asiaan tai sitten vain muutama kysymys. Avoimessa keskustelussa haastattelijalla on vastuu kuitenkin ohjata keskustelua oikeaan suuntaan, jotta tavoitteet

täytyisivät haastattelun aikana. Avointa haastattelua voidaan kutsua myös avoimeksi syvähaastatteluksi. Tässä haastattelun tarkoituksena on saada laajoja ja syvällisiä vastauksia. (Näpärä 2017.)

Haastattelun etuja ja haittoja

Jokainen haastattelu on omalla tavalla ainutlaatuinen ja vuorovaikutuksellinen, oli haastattelutyyppejä tai tilanne sitten minkälainen tahansa. Hyvin suunniteltu haastattelu parhaimmillaan antaa perusteellista ja monipuolista tietoa.

Käyttäytyminen, eleet ja ilmeet luovat merkitystä hyvään tai huonoon suuntaan haastattelussa, joten niiden huomioiminen vuorovaikutustilanteissa ovat tärkeitä. Sosiaaliset taidot ovat haastattelutilanteissa eduksi. (KvaliMOTV n.d.)

Haastattelun etuihin kuuluu epäselvyyksien korjaaminen eli haastattelutilanteissa, jos haastateltava on ymmärtänyt kysymyksen väärin, pystyy haastattelija korjaamaan sen heti. Haastattelulla on myös haittoja, esimerkkinä mekaaninen haastattelu, jossa kysytään kysymys ja kirjataan vastaus ylös. Tällaisissa tilanteissa yleensä vuorovaikutus katoaa melkein kokonaan ja alkaa syntymään virheitä kuten haastattelija unohtaa kysyä jonkin kysymyksen tai esittää kysymyksen eri tavalla, jolloin sen merkitys muuttuu. Virheitä tai haittoja voi myös olla väärin kuuleminen tai asian väärin tulkitseminen, jolloin vastaus merkitään väärin tai puutteellisesti. Sama pätee myös toisinpäin, haastateltava saattaa kuulla väärin tai tulkita väärin vastauksen. Haastattelussa ulkopuolisen läsnäolo, jota ei haastatella voi myös vaikuttaa haastateltavan käytökseen tai vastauksiin, jolloin ei saada välttämättä kovin hyviä vastauksia tai vastaukset jäävät puutteellisiksi. Haastattelijan roolissa on aina hyvä muistaa se, että omat mielipiteet eivät saa vaikuttaa haastatteluun. Mielipiteet voivat johdatella haastattelua väärällä tavalla, jolloin vastaukset eivät ole sataprosenttisesti haastateltavan omia mielipiteitä, jolloin tulokset vääristyvät. (Ahlström-Laakso n.d., 1–2.)

4 Naisten ja nuorten kilpakeilailu sekä kiinnostavuus

Naisten ja nuorten kilpakeilailu on nykyään hiipuva asia keilailun saralla, vaikka ammattilaiskeilaajia naisista ja nuorista vielä löytyykin. Todellisuus on kuitenkin asia, joka on kohdattava. Sama koskee myös kilpakeilailun kiinnostavuutta yleisellä tasolla. Keilailussa nämä asiat ovat jatkuvasti pinnalla ja paljon puheessa. Asioiden eteen pitäisi tehdä jotain, mutta mitään näkyvää ei ole vielä tapahtunut eli toisin sanoen asian kanssa ollaan vielä aika pitkälti puhetasolla.

Tässä kappaleessa tarkoitus on käsitellä naisten sekä nuorten kilpakeilailun nykytilannetta sekä kiinnostavuutta kilpakeilailua kohtaan. Tuon esille omia mielipiteitä sekä pyrin käyttämään mahdollisimman paljon myös faktatietoa aiheesta. Tämän lisäksi kappaleessa on tarkoitus käydä läpi kyselyn ja haastattelun tuloksia, pohtia sekä analysoida vastauksia. Kappaleen loppuun on tarkoitus tuoda ideoita tulevaisuuteen, miten naisten ja nuorten kilpakeilailua voisi kehittää sekä miten kiinnostavuutta voisi mahdollisesti nostaa.

4.1 Naisten ja nuorten kilpakeilailu

Rekisteröityneet jäsenet

Valtakunnallisen tilaston 2023 mukaan Suomen Keilailuliiton toimintakaudella 85 eli toimintakaudella 2022–2023 oli yhteensä 10431 keilaajaa mukana toiminnassa. Tuosta keilaajamäärästä rekisteröityjä keilaajia oli 7994 suomalaista, 1512 ulkomaalaista ja 620 muita keilaajia. Seuraavassa taulukossa (taulukko 1) on listattu neljältä eri toimintakaudelta rekisteröityjen jäsenien määrää jaoteltuna naiset, miehet ja juniorit sekä nuoret. Taulukon lukeminen tapahtuu seuraavalla tavalla: Alussa on ensimmäisenä toimintakausi merkittynä vuosilukemina. Tämän jälkeen tulee naisten ja miesten kokonaismäärät jokaiselta toimintakaudelta. Yhteensä sarake on merkitty taulukkoon sen takia ennen junioreita ja nuoria, koska yhteensä sarakeeseen on laskettu naisten ja miesten määrät yhteensä. Tämä johtuu siitä, että naisista ja miehistä junioreita ja nuoria on X määrä. Toisin sanoen esimerkkinä 2022–

2023 toimintakaudella naisia ja miehiä oli yhteensä 7994, josta junioreita (509 keilaajaa) ja nuoria (67 keilaajaa) oli yhteensä 576. Taulukon 1 tarkoitus on antaa pientä viittaa siihen, miten rekisteröidyt jäsenmäärät ovat vaihdelleet noin kymmenen vuoden aikana. (Suomen Keilailuliitto 2023, 37.)

Taulukko 1 Rekisteröidyt jäsenmäärät neljältä toimintakaudelta (Suomen Keilailuliitto 2012, 16; Suomen Keilailuliitto 2015, 18; Suomen Keilailuliitto 2019, 27; Suomen Keilailuliitto 2023, 37).

Vuosi / toimintakausi	Naiset	Miehet	Yhteensä	Nuoret
2022–2023	1464	6530	7994	576
2018–2019	2950	12533	15483	1140
2014–2015	2103	9320	11423	911
2011–2012	2310	10280	12590	1301

Taulukon perusteella pystyy tulkitsemaan sen verran, että rekisteröityneitä naisia sekä nuoria on noin kymmenen vuotta sitten ja ennen koronaa ollut mukana kuvioissa yllättävän paljon. Korona kuitenkin oli iso tekijä, joka lopulta sai lopettamaan paljon keilaajia naisista sekä nuorista. Jäsenmäärät ovat nousseet ja laskeneet viimeisen kymmenvuoden aikana. Korona aikana 2020–2022 jäsenmäärä laski 7 % verran, mutta laski 4,5 % tasolle koronan jälkeen. Jäsenmäärien laskeminen on hidastunut mutta ei pysähtynyt. 4,5 % tarkoittaa noin 400 jäsentä. Uusiakin jäseniä on tullut koronan jälkeen yli 600, mutta jäsenmäärät laskevat kuitenkin paljon nopeammin kuin nousevat. Korona ei tietenkään ole ollut ainoa tekijä miksi keilaajat lopettavat vaan syitä on monia esimerkiksi kilpailutaso, kalliit kilpailumaksut, kilpailuerien pienentyminen. (Suomen Keilailuliitto 2023, 3–5.)

Naisten kilpakeilailu

Naisten keilailun historian juuret yltävät Yhdysvaltoihin. tarinat kertovat, että 1800-luvulla nuoret ja vanhemmat naiset hiipivät keilahalleihin miestensä kanssa tai ilman kokeilemaan keilailua. Tuohon aikaan keilailua ei pidetty naisten pelinä, joten kiinni jäämisestä maine mahdollisesti kärsi. Kerrotaan, että naiset saivat keilata väliseiniä ja verhojen takana tai silloin kun miehet eivät

keilanneet. Virallisesti naisten keilailu alkoi vasta vuonna 1907, kun ensimmäinen naisten liiga järjestettiin. Vuoteen 1915 asti naisten keilailutoimintaa oli hyvin vähän. Vuonna 1915 innokas naiskeilaaja perusti St. Louis Women's Bowling yhdistyksen, joka ajoi keilailusta kiinnostuvien naisten asioita. Vuonna 1916 Women's Bowling yhdistys järjesti ensimmäisen kansallisen turnauksen naisille. Turnaukseen osallistui 40 naista, joista muodostui kahdeksan eri joukkuetta. Palkintona oli rahapalkinto, joka oli 225 dollaria. Turnauksen jälkeen kilpailijat päättivät perustaa kansallisen organisaation nimeltä Women's International Bowling Congress. Organisaatio on edelleen pystyssä. (United States Bowling Congress 2024.)

Kuten historia kertoo, keilailu alkoi Suomessa vuonna 1924 ja siitä asti naiskeilailu alkoi kehittymään Suomessa. 1990-luvun loppupuolella Suomen naiskeilailussa koettiin yksiä hienoimpia hetkiä. Tuolloin suomalaiset naiskeilaajat harjoittelivat ahkerasti ja olivat hyvin motivoituneita. Keilakilpailuissa joukkueiden koko oli 15 henkeä ja tekniset taidot ja henkinen puoli olivat rautaa. Tuohon aikaan Suomi oli naiskilpailussa kärkimaita ja kilpailuja heitettiin hyvin paljon. Tämän lisäksi myös naisten keskuudessa keskinäinen kilpailu oli kovaa, mutta keilailu oli aina rehellistä ja reilua. (Impola 2018, 14–15.) Vuosien aikana mitaleja on kerääntynyt naiskeilaajille paljon eri arvokisoista, vaikka naiskilpakeilailu on hiipuva asia. Naiskeilaajille pyritään järjestämään paljon omaa toimintaa kuten esimerkiksi tapahtumia, kilpailuja ja koulutuksia. Markkinointiin pyritään myös yhä entistä enemmän panostamaan. (Suomen Keilailuliitto 2024.)

Nuorten keilailu

Nuoret tarvitsevat harrastustoimintaa, jotta mieli voisi hyvin. Nuorten mielenterveyttä on kaikin mahdollisin keinoin pyrittävä tukemaan ja kannattelemaan. Tämän takia nuorille harrastaminen on tärkeää. Harrastuksen tai harrastuksien myötä itsetunto, tunne- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät. Seura- ja urheilutoiminnoista on viimeisten neljän vuoden aikana jäänyt pois yli 20 000 nuorta. Nuoren lopettaessa liikunnallisen harrastuksen tilalle tulee jokin toinen vapaa-ajan vieton toiminta, joka yleensä ei ole hyväksi mielenterveydelle.

Näitä ovat pitkät ruutuajat tai aktiivisuuden väheneminen liikunnan näkökulmasta. (Mieli 2022.) Nuoria on tärkeä saada liikkeelle ja tässä keilailuliitot voivat tulla vastaan ja tarjota nuorille nuorisokeilailua. Nuorten keilailussa laadukas toiminta ja jokaisen nuoren huomioiminen vaikuttaa kasvuun ja kehitykseen. Suomen Keilailuliitolle nuorten keilailu on tärkeimmästä päästä keilailutoimintaa. Nuorten erilaiset toiminnat kuten esimerkiksi leirit ja ohjatut valmennukset ovat tärkeässä roolissa keilailun kehittämistyössä. Nuorten keilailutoiminnassa kulmakivinä toimivat hauskuus, monipuolisuus, tehokkuus sekä ympärivuotisuus. (Suomen Keilailuliitto 2024.)

Omaa pohdintaan naisten ja nuorten keilailusta

Oman näkemykseni ja kokemukseni mukaan naisten kilpakeilailu on vaaravyöhykkeellä kadota kilpakeilailun maailmasta tulevaisuudessa. Suomen Keilailuliitto pyrkii asian eteen tekemään jatkuvasti jotain, ettei näin kävisi, mutta minkäänlaista suurta muutosta ei oikeasti ole tapahtunut tai siten sitä ei ole osattu tuoda oikein esille. Hyvä asia on, että naiskeilailua pyritään tulevaisuudessa enemmän markkinoimaan ja järjestämään tapahtumia ja niin edelleen, mutta yhtenä ongelmana on, että tieto ei kulje oikealla tavalla, että se tavoittaisi henkilöitä. Suurimpana kysymyksenä itselläni pyörii hyvin usein päässä, että millä kanavilla tapahtumista kerrotaan, koska itse nuorena aikuisena vastaan ei tule kovinkaan usein minkäänlaista mainosta liittyen naisten kilpakeilailuun. Hupikeilailusta sitäkin enemmän. Markkinointi ja tapahtumien mainostaminen omasta mielestäni on nostettava vielä enemmän nykyaikaan sekä pohdittava miten, missä ja minkälaista sisältöä naiskeilailu kuten myös kilpakeilailu yleisesti haluaa kertoa itsestään ulospäin.

Oman näkemykseni mukaan tärkein kohderyhmä, jonka huomio pitäisi saada vangittua, on nuoret. Itse haluan nähdä naiskeilailun tulevaisuuden kirkkaana, mutta todellisuudessa se tulee vaatimaan muutosta ja todella paljon työtä. On totta, että naiskeilailua ei elvytä pelkkä hyvä markkinointi, vaan sen lisäksi tarvitaan porkkanoita, joilla naiskeilaajia saadaan jäseniksi ja pysymään kilpakeilailun maailmassa. Naiskeilailun maailmassa on monia lupaavia nimiä, joiden avulla naistenkilpakeilailu pysyy pinnalla, mutta se ei tule riittämään.

Sama koskee myös nuorten kilpakeilailun maailmaan eli miten sitä saataisiin elvytettyä ja nostettua takaisin pinnalle. Omat ajatukseni ja pohdintani ovat vain pieni raapaisu käsiteltävää aihetta tässä työssä. Seuraavassa osiossa käsitellään kyselyn ja haastattelun vastauksia aiheeseen sekä pyritään löytämään mahdollisia porkkanoita, joiden avulla naisten ja nuorten kilpakeilailu voisi nousta takaisin pinnalle sekä lajista saataisiin jälleen kiinnostava.

4.2 Kyselyn ja haastattelun vastauksia

Kyselyn ja haastatteluiden avulla tarkoitus oli saada selville mielipiteitä naisten ja nuorten kilpakeilailun tämänhetkisestä tilanteesta, tulevaisuuden näkymästä sekä estäviä ja motivoivia tekijöitä liittyen kilpakeilailuun. Keilailun kiinnostavuus ja tarkennettuna kilpakeilailun kiinnostavuus on nykyään myös yllättävän suuri kysymysmerkki. Tulosten avulla näihin asioihin olisi tarkoitus saada selvyyttä.

4.2.1 Kyselyn analysointia

Keilailun kiinnostavuus ja kilpakeilailu yleisesti

Valitsin kyselyn yhdeksi menetelmäksi, koska näin sen sopivan yleisen tiedon metsästämiseen ja saamaan vastauksia keilailun kiinnostavuuteen, estäviin ja motivoiviin tekijöihin sekä vastauksia kilpakeilailua kohtaan yleisesti. Kyselyn tekeminen kuulostaa helpolta, mutta sen tekeminen vaatii aikaa ja tarkkaa pohdintaa siitä, miten kyselystä saisi hyvän ja se palvelisi parhaiten tavoitteitani. Tämä oli itselleni haastavaa. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 138, joista naisia oli 55 ja miehiä 83. Jaoin kyselyä omissa WhatsApp-ryhmissä sekä Facebookin eri kanavilla. Tämän lisäksi moni ystävästäni jakoi linkkiä heidän ystävilleen, tutuille ja eri keskusteluryhmissä. Tarkkaa lukua on tässä tilanteessa mahdotonta sanoa, kuinka moni kyselyn on nähnyt, mutta seurantatilastojen mukaan kysely on avattu yli 400 kertaa. Tiesin, että kun kyselystä luo yleisen ja kohderyhmänä on kaikki niin ongelmia saattaa tulla kyselyn analysoinnissa ja silloin kysymys kuuluu, onko se luotettava eli validi.

Kyselyssä kysymyksiä on yhteensä 19, joista neljään kysymykseen oli asetettu sääntö. Jokaisessa oli sama sääntö eli jos vastaat tietyssä kysymyksessä jotain, niin se ohjaa kysymykseen, jota muuten ei välttämättä tule kaikille näkyviin. Kyselyn lopussa kaksi viimeistä kysymystä olivat vapaaehtoisia, joista toinen oli palauteosio ja toinen liittyi haastatteluun. Kyselyn arvioitu virhemarginaali on 8 %. Virhemarginaali on saatu populaation koosta, luotettavuustasosta sekä vastanneiden henkilöiden lukumäärästä. Populaatio koko on arviolta noin 2032 (lukumäärä on arvio siitä, kuinka moni kysely on nähnyt), luotettavuustaso on 95 % ja vastanneiden henkilöiden lukumäärä on 138. Tähän virheeseen vaikutti enimmäkseen se, että kyselyä on jaettu sosiaalisen median kanavalla eli Facebookissa sekä WhatsAppin-ryhmissä sekä mahdollisesti muilla kanavilla, jos joku on mahdollisesti sen jakanut eteenpäin. Tämä tarkoittaa sitä, että moni jaetun linkin nähnyt ei kuitenkaan ole vastannut kyselyyn. Virhemarginaaliprosentin ollessa suuri ei voi tuloksia yleistää koskemaan koko perusjoukkoa. Raporttia uskoen ja sen pohjalta tehtyjen päätelmien mukaan kysely on luotettava eli validi vaikka kysely ei olekaan täydellinen.

Kyselyn vastausten vertailua

Kyselyyn vastanneita oli yhteensä 138. Kyselyn vastaajia oli iän mukaan hajanaisesti alle 20 vuotiaista 80 ikävuoteen saakka. Vastaajista suurin osa oli kilpakeilaajia, mutta monia niin sanotusti hupikeilaajiaakin löytyi vastausten seasta. Tähän alkuun ennen kuin kerron tarkempia vastauksia kyselystä yhteenvetona niin tarkoitus vertailla kevyesti kyselyn vastaajien vastauksia. Vertailussa tarkoitukseni on vertailla nuorempien (eli alle 20–40-vuotiaat) vastaavien vastauksia vanhempien (eli 41–80-vuotiaat) vastaajien vastauksiin. Tarkoitukseni ei ole käydä jokaista kysymystä läpi, vaan tarkoitus on nostaa esille muutamia kysymyksiä. Kaikki vastaukset, jotka nostan vertailujen aikana esille ovat vain suuntaa antavia sekä prosentuaalisesti saaneet eniten vastauksia. Vertailun kohderyhmät eli nuoret ja vanhemmat vastasivat yllättävän samalla tavalla jokaiseen kysymykseen. Tämän takia seuraavat tulokset ovat yhteenveto kummankin kohderyhmän vastauksista. Mielikuvat

liittyen yleisesti keilailuun ovat seuraavat: Keilailu on hauskaa, sosiaalista, kilpailullista, kehittää keskittymiskykyä ja osa illanviettoa. Keilailu - enemmän yksilö- vai joukkuelaji. Tässä kysymyksessä enemmistö oli sitä mieltä, että keilailu on enemmän yksilö- kuin joukkuelaji. Tutkiessani kuitenkin tarkemmin vastauksia liittyen samaiseen kysymykseen hyvin monen mielestä keilailu on kumpaakin eli yksilö- ja joukkuelaji. Kolmantena kysyttiin kilpakeilailuun liittyviä mielikuvia eli minkälainen mielikuva tulee kilpakeilailusta. Yleisimpiä mielikuvia ovat kilpailuhenkinen, vaatii keskittymistä, jännittävä, taktiikkalaji ja vaativa laji.

Kysely - vastausten yhteenveto

Vastausten yhteenvedossa liittyen kyselyyn saadaan vastaukset keilailun kiinnostavuuteen ja kysymyksiin, jotka liittyvät yleisesti kilpakeilailuun. Kyselyn avulla selvisi, että kaikista vastaajista vain yksi vastaaja ei ole käynyt elämänsä aikana keilaamassa. Ensimmäinen keilailukerta on yleensä ensikosketus keilapalloon, mutta aina ensikosketus keilailupelin pelaamiseen. Ensivaikutelma on yleensä asiassa kuin asiassa se tärkein tekijä, koska ensivaikutelma kertoo yleensä itselle, onko tämä asia kivaa vai ei. Kyselyn avulla sain yhteensä 137 vastausta ensivaikutelmista, joista vain kuusi kertoi, ettei muista siitä ensimmäisestä keilailukerrastaan mitään. Lajin viehätys ja se, että laji vei mukanaan heti, mainittiin kaikista vastauksista eniten (27 kertaa). Tämän jälkeen mukava (23 kertaa) ja hauska (22 kertaa) tulivat vahvasti toisena. Perusteluina monessa vastauksessa näihin kolmeen kohtaan oli, että keilailu sopii hyvin osana illan viettoon, se on laji, jossa harjoittelun tulokset ja kehittyminen näkyy jo pienen ajan sisällä sekä ensimmäisellä keilailukerralla sai hyviä vinkkejä ja niksejä asentoon ja pallon heittämiseen. Muita usein sanottuja ensivaikutelmaan liittyviä asioita olivat haastava, kivaa, mielenkiintoinen ja kiinnostava.

Mielikuvat, joita yleisesti keilailu toi vastaajille olivat kilpailullinen, joka valittiin yli satakertaa (75,4 %), sosiaalinen (68,8 %), hauska (48,6 %), kehittää keskittymiskykyä (35,5 %), kiinnostava (29,7 %), liikunnallinen (26,8 %) ja osa illanviettoa (25,4 %). Vastausvaihtoehtoja oli muitakin, mutta niissä vastausprosentti oli 15 % tai pienempi eli lukumäärältään noin 20 ja siitä

alaspäin. Kun tarkastellaan pelkästään kilpakeilailua, ovat vahvimmat mielikuvat seuraavia: vaatii keskittymistä (63,0 %), kilpailuhenkinen (53,6 %), jännittävä (38,4 %), vaativa (34,1 %), yhteisöllinen (27,5 %), tavoitteellinen (26,8 %) ja taktinen (23,9 %). Muitakin vastauksia on mutta, niissä on pienemmät vastausprosentit.

Kiinnostavuuden näkökulmasta keilailu kiinnostavana harrastuksen nousi esille useampaakin otteeseen noin 25 % 138 vastaajasta eli lukumäärä noin 35. Tästä lukumäärästä suurin osa vastaajista on naisia. Tämä kertoo siitä, että potentiaalisia keilaajia on tarjolla ja kiinnostuneita keilailusta. Kiinnostus seurata kilpakeilailua ei tällä hetkellä ole kovin suuri. Kilpakeilailua pidetään yleensä hidastempoisena lajina, jossa ei paljoa tapahdu varsinkaan silloin, jos ei ymmärrä lajista mitään.

Miksi keilailu ei ole tarpeeksi kiinnostava harrastus? Tarkastellessani kyselyn tuloksia nousivat seuraavat asiat esille. Syitä ovat:

- Ei tarpeeksi urheilullinen tai mielenkiintoinen.
- Harrastuksena kallista.
- Muut harrastukset vievät kaiken ajan.
- Vie liikaa energiaa sekä kilpailuhenkisyys on stressaavaa ja ahdistavaa.
- Yksinkeilaaminen ei ole kivaa.
- Voiko Suomessakin harrastaa keilailua kilpailullisesti.
- Hupikeilailu on rentouttavaa ja kivaa yhdessä olo ystävien kanssa, jos siitä ei tee vakavasti otettavaa kilpailua.

Keilailussa on paljon tekijöitä, jotka vaikuttavat hyvällä, että huonolla tavalla. Seuraavissa taulukoissa (taulukot 2 ja 3) on listattu kilpakeilailuun liittyvät estävät ja motivoivat tekijät. Taulukoissa on listattuna tekijöitä, jotka nousivat kyselyn kautta esille eniten tai ovat tärkeitä asioita, jotka on hyvä mainita.

Taulukko 2 Estävät tekijät (Kysely - Kiinnostaako keilailu)

Kilpakeilailun estävät tekijät
Fyysiset ja henkiset esteet terveydessä.
Seuran puute (ei saman ikäisiä tai samanhenkisiä) sekä ei tarpeeksi tukea ympärillä.
Motivaation katoaminen (tähän liittyy muiden epäasialliset sanomiset ja huutelut).
Epävarmuus omassa osaamisessa ja paineet suoriutua hyvin.
Kilpailuissa tunnelma on muuttunut kireäksi ja positiivisuus hiipunut.
Nykyään pelkkää rahastusta ja suuret kustannukset (välineissä sekä kisamaksuissa). Lisenssimaksut korkeat ja hyödyt nykyään olemattomat.
Liian kova taso (kilpailemisessa ei ole mitään järkeä, vaikka heittäisikin hyvin).
Olematon tai huono valmennus (valmentajan kokoaikaisen kiinnostuksen puute tai valmennusta ei ole saatavilla riittävästi).
Toiminta ja tapahtumat ovat tylsiä.
Matkustaminen on nykyään kallista.
Kilpailulähtöjen vähyyys arki-iltoina.
Ei ymmärrä rataolosuhteita (pitäisi saada yksinkertaiset mutta monipuoliset ohjeet, joiden avulla ymmärtäisi rataolosuhteita).

Kilpakeilailun estävissä tekijöissä on hyvin paljon pieniä tekijöitä, jotka oikeasti ovat suuria ja mietityttäviä. Esimerkkinä yksi suurin estävä tekijä on motivaation katoaminen, johon liittyy muiden epäasialliset sanomiset ja huutelut. Moni lopettaa keilaamisen sen takia, että sietokyvyn katto tulee vastaan sanomisien ja huuteluiden osalta. Tämä voi tuntu pikkujutulta ja olla tarkoitettuna vitsinä, mutta huutelun kohde voi kokea sen loukkaavana.

Taulukko 3 Motivaatiotekijät (Kysely - Kiinnostaako keilailu).

Kilpakeilailun motivaatiotekijät
Jatkuva kehittyminen ja oppiminen – ei ikinä valmis, onnistumiset motivoivat yrittämään lisää, itsensä haastaminen, lajin monipuolisuus ja voittaminen.
Kannustava, iloinen, yhteisöllinen, sosiaalinen ja tasavertainen ympäristö.
Ystävät ja perhe + tuki. Samanhenkinen seura ja yhdessä tekeminen.

Ammattitaitoinen valmennus eli joku osaa opettaa ja tietää asioista sekä osaa kertoa, mitä keilailu oikeasti on kokonaisuudessaan.
Mahdollisuus harrastaa ja kilpailla ilman pakollista seurajäsenedyttä.
Rataolosuhteiden ymmärtäminen
Eriaiset kilpailut (joukkue ja yksilö), pelaaminen saman tasoisia pelaajia vastaan, kilpailuhenkisyys ja rahapalkinnot.
Välineurheiluaspektin vähentäminen, tällä hetkellä kilpakeilailussa mennään liikaa välinevalmistajien ehdoilla.
Edullisemmat jäsenyysmaksut ja kisamaksut.
Laji, jota voi harrastaa minkäikäisenä tahansa sekä matalan kynnyksen liikuntaa.

Kilpakeilailussa on paljon motivaatiotekijöitä. Taulukon 3 motivaatiotekijät kaikki ovat sellaisia, jotka vievät eteenpäin ja antavat potkua jaksamiseen. Osa tekijöistä on kuitenkin sellaisia, jotka toisivat motivaatiota enemmän, jos niihin pureuduttaisiin enemmän ja mietittäisiin ratkaisua, esimerkiksi rataolosuhteiden ymmärtäminen. Otin tämän esimerkin sen takia, koska se on myös estävä tekijä. Usein sanotaan, että keilaajan epäonnistuessa syy on rataolosuhteiden ymmärtämisessä eikä siinä, että rata on huono tai kilpailussa on vikaa. Kilpakeilailussa on tärkeää ymmärtää, minkälainen öljy radalle on laitettu eli minkälainen olosuhde siinä on. Tämä auttaa pallon valinnassa sekä heittopaikan valinnassa. Ongelma piilee kuitenkin siinä, että rataolosuhdekarttoja ei ymmärretä ja ohjeet niiden ymmärtämiseen ovat monimutkaiset tai olemattomat.

4.2.2 Haastattelun analysointia

Toinen käyttämäni tutkimusmenetelmä oli haastattelu. Valitsin haastattelun, koska näin sen toimivan parhaiten tarvittavien tietojen saamiseksi opinnäytetyöhöni. Haastattelun ajanjakso oli yhteensä vähän päälle kolme viikko. Yli viikon ajan suunnittelin kysymyksiä ja loput kaksi viikkoa käytin haastatteluihin ja niiden läpi käymiseen sekä analysointiin. Haastattelupyyntöjä

laitoin yhteensä 15 henkilölle, joista yhteensä kymmeneltä sain vastaukset. Haastattelussa kohderyhmänä olivat aktiiviset sekä lopettaneet nais- ja mieskilpakeilaajat. Perinteinen haastattelu mielletään yleensä kasvotusten tapahtuvaksi toiminnaksi, mutta itse sekoitin useampaa toimintatapaa.

Haastattelin kasvotusten livenä kahta henkilöä, etähaastattelun kautta eli teamsin kautta haastattelin yhteensä neljä ja loput neljä haastattelua toteutin sähköpostin kautta eli lähetin kysymykset haastateltavalle ja haastateltavalla oli noin viikko aikaa vastata kysymyksiin. Jokainen tapa oli omalla tavallaan tehokas, vaikka kasvotusten paikan päällä oli tehokkain tapa.

Ennen haastattelun työstöä ja toteutusta olin asettanut itselleni tavoitteet haastattelun suhteen. Tärkeimpänä tavoitteena oli tietenkin saada tarvittavat tiedot ja vastaukset opinnäytetyön aiheeseen ja kysymyksiin, mutta tämän lisäksi tavoitteenani oli oppia haastattelemaan vuorovaikutteisesti niin, että keskustelu olisi luontevaa ja rentoa. Haastatteluiden avulla sain kerättyä monipuolisesti ja laajasti tietoa.

Mielipiteitä naisten ja nuorten kilpakeilailuun nyt ja tulevaisuudessa

Kilpakeilailun nykyhetki ja tulevaisuus ovat isoja aiheita keilailussa varsinkin naisten ja nuorten näkökulmasta. Tämänhetkinen tilanne on nais- ja nuortenkilpakeilaajien osalta huolestuttava ja niin sanotusti kuihtuva osa-alue keilailussa. Tämän takia tätä osa-aluetta on alettava elvyttää ja isoja muutoksia on tapahduttava, jos haluamme, että myös tulevaisuudessa olisi Suomessa naisten ja nuorten kilpakeilailua. Haastattelussa kysyin mielipiteitä asiasta ja tarkoitukseni oli seuraavien mielipiteiden avulla saada suuntaa, ja ideoita mitä parannuksia tai ehdotuksia olisi hyvä ottaa huomioon ja kehittää tulevaisuudessa.

Tosiasia on, että naisten määrä kilpakeilailun parissa on alhainen tällä hetkellä. Toisin sanoen naiskeilailu on huomaamatonta. Sama asia koskee myös hyvin paljon nuoria. Onhan meillä Suomessa naisissa ja nuorissa myös kovia nimiä, jotka pärjäävät kilpakeilailussa sekä hyvät mahdollisuudet pärjätä kansainvälisesti. Uusia keilaajia on nykyään haasteellista saada. On hassua

ajatella, mutta miesten on helpompi aloittaa keilailu kuin naisten. Vaikka keilailusta on tullut tasa-arvoisempi ja naiskeilaajat ovat samalla tavalla arvokkaita kuin miehet. Silti edelleen tuntuu, että naiskeilailun arvostus on alempana kuin mieskeilailun. Voiko siis edelleen olla, että ollaan osittain kiinni menneisyydessä, jossa naisia katsottiin pahasti, jos he keilasivat. Näin ei kuitenkaan pitäisi olla, vaan naisilla on ihan samat mahdollisuudet saada huipputuloksia ja onnistua samoissa asioissa kuin miehet. Kilparadoilla ja hallikisojen tasolla naiskeilaajia kuten myös nuoria keilaajia näkyy harmillisen vähän. Syy tähän voi olla, että kovaa heittävät ja kaksikätiset miehet/pojat muuttavat heitoillaan kisojen öljyprofiileja, jolloin radat muuttuvat koko ajan vain haastavammiksi. Naiskeilaajat, jotka tällöin heittävät hiljaisia heittoja, jäävät hyvin usein jalkoihin ja haaste nousee tuplasti siitä mitä se alun perin olisi.

Nykypäivän uhat ja esteet ovat ikääntyminen, motivaation puute, pelko siitä, ettei kehity, tasa-arvon unohtuminen ja moni mieltää myös, että nykypäivän palkinnot ovat huonoja. Tähän kategoriaan kuuluu myös se, että nuoret sekä naiset kiinnostuvat keilailusta, jos perheessä joku jo keilaa, mutta hyvin harvoin tulee uusia nuoria tai naisia keilaamaan perheistä, jossa kukaan ei keilaa. Tuen saaminen omalta perheeltä, mieheltään tai ystäviltään vaikuttaa nykyään hyvin paljon myös siihen, aloittaako harrastuksen vai ei. Tämä koskee yleisesti kaikkia lajia. Uhkiin ja esteisiin liittyy myös hupikeilailu. On mukavaa, että hupikeilailun avulla jokainen pääsee keilaamaan. Hupikeilailun suosio on kuitenkin niin korkealla, että kilpakeilailu jää sen taakse piiloon. Kun kysytään joltain keilailusta ja mitä siitä tulee mieleen niin ensimmäisenä nähdään hupikeilailu eikä urheilulaji.

Vahvuudet ja mahdollisuudet ovat seuraavanlaisia. Nähdään, että naiset pystyvät pääsemään samalle tasolle kuin miehet, jos vain tahdonvoimaa ja fyysisyyttä löytyy. Hyvänä asiana nähdään naisten hamelisä eli 8 pisteen tasoitus kilpailussa, jonka useimmat miehet yleensä hyväksyvät hymyissä suin. Kuitenkin kysymys siitä, onko naisten tasoitus tarpeellinen, on noussut pinnalle, koska tarkoitushan on, että naiset ja miehet ovat samalla tasolla ja yhtä hyviä.

Keilailun maailmassa vahvuutena on naisten tiivis porukka, hyvä yhteishenki ja positiivinen asenne.

Tarkastellessani mielipiteitä naisten ja nuorten kilpakeilailun tulevaisuutta koskien toiveena on valoisa tulevaisuus kilpakeilailun saralla. Tosi asia kuitenkin on, että väki vähenee ja naiskeilailussa se on uhka, koska tätä menoa naiskeilailu putoaa pois. Nuoria alle 18-vuotiaita on myös vähän ja tätä menoa ryhmä katoaa melkein kokonaan. Elvyttävänä tekijänä olisi, jos nuoret sekä nuoret aikuiset, jotka keilaavat, saisivat omat jälkikasvunsa lajin pariin tulevaisuudessa. Nuoret ovat keilailun tulevaisuus. Nuorten houkuttelemiseen tarvitaan kuitenkin työtä mutta myös oma-aloitteisuutta. Tärkeimpinä asioina nähdään valmennuksen ja tiedon lisäämistä siitä, mitä keilailu oikeasti on sekä hyviä vinkkejä ja ohjausta hyvään heittoon ja asennon löytämiseen. Tulevaisuuden näkymänä on, että jos kilpakeilailusta ei saada kiinnostavaa uusilla tavoilla, niin kysyntää ei ole. Isona haasteena tulevaisuudessa nähdään myös suuret kustannukset. Toivoa on kuitenkin, kunhan ongelmista ja haasteista otettaisiin kunnolla kiinni, pyrittäisiin löytämään ratkaisuja sekä toteuttamaan niitä. Riskin ottaminen on yksi isoimmista askelista, joka pitää uskaltaa tehdä. Haastattelun aikana pinnalle nousi, että keilailu pitäisi saada tulevaisuudessa olympialajiksi.

Kilpakeilailun kiinnostavuus seurattavana ja pelattavana lajina

Kiinnostavuus laskee seurattavana mutta myös pelattavana lajina. Seuraamisen näkökulmasta keilaaminen on yksi tylsimmistä lajeista tällä hetkellä sekä tulevaisuudessa. Keilailu koetaan enemmän mukavana ja viihdyttävänä hupikeilailuna ja kilpakeilailu vanhojen ihmisten lajiksi, jolloin kiinnostusta ei ole. Pelattavana lajina kilpakeilailun nähdään pysyvän mukana tulevaisuudessa, mutta naisten ja nuorten osalta se katoaa. Monen haastateltavan mielestä kiinnostavuutta saataisiin lisää median avulla, joka toisi näkyvyyttä kilpakeilailuun ja yleisesti keilailun maailmaan. Keilailu pitää saada nostettua nykyaikaan. Toisin sanoen keilailu pitäisi saada tuotua YouTuben lisäksi myös TV-kanaville näkyviin. Kuitenkaan pelkkä keilojen kolinan näyttäminen ei riitä, vaan selostukset ovat tarpeellisia. Selostajia keilailun saralla on kuitenkin vain

muutamia, jolloin selostusresurssit eivät riitä joka paikkaan eli selostajia tarvitaan lisää. Mediasisällön miettiminen tulevaisuudessa on tärkeää. Mitä enemmän saadaan keilailua ja kilpakeilailua esille, sen kiinnostavampaa se on. Isommat massat näkisivät enemmän ja mahdollisesti lajiin saataisiin lisää pelaajia. Nuorten sekä naisten näkyvyyteen tulisi panostaa enemmän sosiaalisessa mediassa. Mediassa tulisi näyttää sekä pieniä että isoja kilpailuja jokaiselta tasolta. Ei pelkästään huipputasoinen kisoja miesten puolelta, joissa on hyvät selostukset vaan monipuolisesti vähättelemättä pieniä asioita. Seurattavuuteen ja pelattavuuteen vaikuttaa myös itse markkinointi ja henkilöbrändäys. Tarvitaan uutta verta ja näkemystä, jotka saisivat tuotua esille kilpakeilailun hyvät elementit ja nostaisivat kilpakeilailun imagoa.

4.3 Ehdotuksia ja kehitysideoita kyselyn ja haastattelun pohjalta

Mielipiteet ja niin sanotut ongelmat on nyt kuultu. Seuraavaksi olisi tarkoitus miettiä ehdotuksia ja kehitysideoita. Ehdotuksissa ja kehitysideoissa tärkeintä on se, että antaa mahdollisimman monta ideaa näkyviin monipuolisesti ja selkeästi. Tarkoitus ei ole, että jokainen idea otettaisiin käyttöön heti tai lähitulevaisuudessa, koska se ei ole mahdollista. Tarkoitus on antaa ideoita, joihin voisi tarttua nyt tai antaisivat ajateltavaa mutta myös ideoita, jotka voisi laittaa varastoon kehittymään myöhempää käyttöä varten. Ideat ovat syntyneet kyselyn ja haastattelun vastauksista ja mielipiteistä.

- Ranking-osakilpailut toivottaisiin takaisin, koska se tuo keilailukauteen rytmiä ja on muutenkin selkeä formaatti. Finnish Master -kilpailu on kuuleman mukaan muuttunut epäselväksi ja hankalaksi sekä vaatisi suuria muutoksia tai sitten siitä haluttaisiin eroon, jolloin järjestämiskulut voisi käyttää toisin.
- Kolmen sarjan lappukisat ovat kivoja mutta menneet huonompaan suuntaan. Kuuden sarjan lappukisoja toivottaisiin enemmän. Lappukisa tarkoittaa epävirallista kilpailua, johon voi osallistua myös ei-rekisteröitynyt pelaaja/kilpakeilailija. Syynä tähän on se, että huippukeilaajillakin olisi saumaa pärjätä tasotuspelaajien kanssa sillä yksikin huono sarja voi laskea tulostasoa.

- Suomessa on aktiivinen ja monipuolinen kilpakeilakulttuuri. Kilpailuja on monia ja erilaisia, mutta kilpailujen joukossa on myös paljon rutiininomaisia kilpailuja, jotka yksinkertaisesti kuihtuvat kasaan. Tällaisista kisoista olisi rohkeasti päästävä eroon tai niihin pitäisi saada radikaaleja muutoksia. Esimerkkinä oli annettu sm-liigat, jotka voisivat olla Suomessa mielenkiintoisempia kilpailuja jopa lajin ulkopuolisille. Muutoksessa olisi hyvä lähteä luomaan suunnitelmallisesti rohkeita ilmiötä. Tässä voisi hyödyntää keilailun viihteellisiä ja yhteisöllisiä ominaisuuksia. Toisin sanoen keilailu tarvitsisi kokonaan uuden matalan kynnyksen kilpailujärjestelmän, joka voisi olla yksi avaintekijä houkuttelemaan uusia henkilöitä kilpakeilailun pariin. Tällaisen idean kehittämiseen löytyisi varmasti innovatiivisia ja innokkaita osajia.
- Naisten kilpakeilailuun on saatava niin sanottuja porkkanoita, joihin naiset voisivat tarttua. Yhtenä ehdotuksena on naisten keilailuiltoja eli iltoja eri teemoilla liittyen keilailuun, esimerkiksi perinteinen keilailu, tekniikka, hupikeilailu jne. Ajatuksena olisi siis tarjota sellaista, missä tehdään yhdessä ja samalla painotetaan keilailun hyviä puolia, mutta myös niitä huonompia ja kerrotaan mitä keilailu oikeasti on mukavalla, hausalla ja rennolla tavalla. Kohderyhmä on naiset, jotka eivät keilaa mutta myös naiskeilaajat ovat tervetulleita. Kuka järjestää ja maksaa? Järjestäjiä varmasti löytyy keilailun maailmasta, mutta suurempi kysymys on kustannukset. Kustannuksiin voisi hakea avustusta liitolta/liitoilta. Tätä ideaa voisi myös tarjota TYHY-toimintana yrityksille ja organisaatioille, jolloin yritys tai organisaatio maksaisi. Tarkoituksena on, että osallistujien ei tarvitse maksaa isoa summaa tai ei ollenkaan.
- Naiskeilaajia pitäisi alkaa huomioimaan enemmän. Lisää matalan kynnyksen tapahtumia ja kisoja naisille, joissa kustannukset ovat matalat tai kohtuulliset. Myös sellaisia kisoja, joissa ei tarvitse olla jäsenrekisterissä. Tärkeä asia - Suurempii naistenkisoihin selostukset mukaan, joita ei yleensä ole, vaikka luvattaisiin sekä kisan kuvaaminen. Henkilökohtaisempaa valmennusta naisille, jossa hiotaan keilaheittoja ja heittoasentoa. Valmennuksessa tärkeää on se, ettei keskitytä vain heitossa tai asennossa oleviin vikoihin tai haasteisiin, vaan tuodaan esille myös niitä hyviä ja positiivisia asioita eli onnistumisia.

- Huomion lisäksi naiskeilaaajat tarvitsevat myös näkyvyyttä yleisesti, mutta myös naisten kisoissa. Näkyvyys on tällä hetkellä nollassa, mutta suurin syy tähän voi olla se, että naisia ei avusteta tai sponsoroida. Syynä voi olla, että ei uskalleta ottaa riskiä tai naiskeilailua ei koeta tarpeeksi mielenkiintoiseksi. Kysymys kuuluu, mistä sen tietää, jos ei anna edes mahdollisuutta. Keilailun saralla tarvitaan yhä enemmän tasapainoa eli pyritään näyttämään keilailusta kaikkia puolia.
- Yhtenä ideana miten nuoria tyttöjä ja naisia voisi saada innostumaan keilailusta on luomalla "ilmiöitä" persoonien ympärille, jotka tietävät keilailusta riittävästi ja voisivat kertoa keilailusta.
- Sosiaaliseen mediaan sekä Suomen Keilailuliiton sivuille tarvittaisiin paljon enemmän sisältöä liittyen naisten keilailuun, ei pelkästään ilmoituksia kisoista tai tuloksista. Tällä hetkellä sisältö on olematonta tai todella vähäistä. Innostuneita sisällöntuottajia löytyy varmasti Suomen keilailun piireistä.
- Nuoria halutaan saada mukaan toimintaa niin yksilöiden sijaan pitäisi lähestyä ryhmiä. Nuoret tarvitsevat ympärilleen porukan kannustamaan ja tuomaan positiivista energiaa alkuvaiheissa. Tärkeää olisi saada yrityksiä tukemaan entiseen tapaan nuoria keilaharrastajia - ei pelkästään nuorille huipuille vaan myös niin sanotusti alemman tason nuorille. Junioreille ja nuorille pitäisi järjestää enemmän leirejä, joissa valmennetaan, mutta pidetään myös hauskaa sekä pyritään sytyttämään kipinät nuorissa. Nuorille ja teineille pitäisi tuoda enemmän selvyyttä siihen, että keilailu on urheilulaji, ei pelkään hupikeilailua.
- Yksi tärkeimmistä kohderyhmistä, joihin keilailuliittojen olisi hyvä tarttua, ovat koululaisryhmät. Tulisi tavoitella yhteistyötä koulujen liikunnanopettajien kanssa, jotta nuoria saataisiin tutustumaan keilailuun ja kokemaan, mikä siinä on kiinnostavaa ja koukuttavaa. Kunnollista valmennusta tarvitaan eli kouluryhmien kanssa olisi aina joku, joka tietää keilailusta ja osaa kertoa siitä kiinnostavalla tavalla sekä olisi aidosti kiinnostunut valmentamisesta ja on läsnä joka hetki. Nuoret kiinnostuvat yleensä lajista, jos kokevat onnistumisia. Valmennuksessa nuorelle on hyvä kertoa, missä hän onnistui oman vuoron aikana ja mitä pitää

vielä kehittää. Ryhmän koko on myös tärkeä asia valmennuksessa. Liian isot ryhmät eivät toimi, jos halutaan saada nuorten kiinnostus heräämään.

- Keilailussa kustannukset ovat nuorille tai nuoren perheelle yleensä suuria, jonka takia keilailu ei kiinnosta tai ole mahdollista harrastaa. Tähän yhtenä ideana olisi välineiden kiertokulku eli kierrättäminen. Aloittelevat nuoret ja juniorit saisivat käyttöönsä käytettyjä palloja ja muita välineitä ja aina, kun pallo tai jokin muu asia jää pieneksi tai liian kevyeksi, otetaan kierrätyksestä seuraavat ja laitetaan vanhat takaisin varastoon. Näin aloittelijan ei tarvitsisi huolehtia suurista kustannuksista, vaan tällöin maksut olisivat pienet. Nuori voisi keskittyä keilaamiseen ja kerätä kokemusta ja kehittää taitoa.
- Myös nuorten toimintaa ja keilailua pitäisi näyttää enemmän mediassa, ei pelkästään huippuja vaan jälleen kerran monipuolisesti kaikkia.
- Lopuksi vielä yleisesti ehdotuksia liittyen kilpakeilailuun. Keilailua pitäisi viedä enemmän erilaisille messuille ja sitä kautta tuoda keilailun maailmaa enemmän henkilöiden tietoisuuteen. Liikutettavien keilaratojen käyttöä tulisi aktivoida enemmän ja hyödyntää useammin esim. messuilla tai muissa tapahtumissa. Liikutettava keilarata olisi oiva tapa saada nuorten ja varsinkin junioreiden kiinnostus heräämään, kun pääsee kokeilemaan keilaamista. Isossa roolissa ei ole tekniikka tai taito, vaan hauskanpito ja kiinnostuksen herättely.
- Keilailussa pitäisi alkaa panostamaan markkinointiin kilpakeilailun näkökulmasta. Kilpakeilailulle ei tekisi pahaa, jos isoja kampanjoita järjestettäisiin lajinäkyvyyden ja -innostavuuden edistämiseksi. Hyvin organisoitu ja suunniteltu kampanja voisi nostaa kilpakeilailun ylös kuopasta, johon se on vajoamassa.

Suomen Keilailuliitolla ja kilpakeilailulla on edessä pitkä matka, jotta tulevaisuus saataisiin näyttämään kirkkaammalta. Mitään ei tule tapahtumaan yhdessä yössä ja yksin on mahdotonta muuttaa isoja asioita. Tämän opinnäytetyön sekä sen kehitysehdotusten tarkoituksena on tönäistä rattaat liikkeelle ja toivoa, että joku tarttuisi niihin. Ideointi ei pääty tähän ja uusia ideoita syntyy jatkuvasti, mutta jostain on hyvä aloittaa.

5 Pohdinta

Opinnäytetyön tavoitteet olivat omasta mielestäni hyvin yksinkertaiset vaikkakin työtä vaativia asioita. Tavoitteena oli paneutua monipuolisesti keilailuun, löytää tietoa kilpakeilailusta ja vapaa-ajankeilailusta sekä selvittää, miten ne eroavat toisistaan. Tämän lisäksi pyrin saamaan selville, mitkä ovat estäviä ja motivoivia tekijöitä kilpakeilailussa sekä miten kiinnostavaa keilailu yleisesti ottaen on nykypäivänä. Tavoitteisiin kuului myös erityisesti naisten mutta myös nuorten kilpakeilailun tulevaisuuden kuvan selvittäminen, koska kumpikin on tällä hetkellä uppoavassa laivassa, ellei tilannetta pyritä parantamaan. Lopuksi pyrin vielä miettimään kehitysideoita ja parannuksia, miten kilpakeilailu kokonaisuudessaan mutta myös naisten ja nuorten kilpakeilailua saataisiin parempaan suuntaan.

Yleisesti tulosten ja vastausten saaminen oli helppoa, vaikka alkuvalmisteluihin kului aikaa. Tulosten ja vastausten pohjalta sain luotua omasta mielestäni selkeän ja monipuolisen mutta helposti ymmärrettävän kokonaisuuden. Kyselyyn vastanneet sekä haastateltavana olevat henkilöt olivat yllättävän samaa mieltä asioista, vaikka erimielisyyksiäkin löytyi. Yksinkertaisesti tiivistettynä tulosten mukaan kilpakeilailu on vajoamassa ja erityisesti se koskee naisten ja nuorten kilpakeilailu. Keilakilpailijoiden määrä laskee ja kiinnostavuus hiipuu. Kilpakeilailun saralla pysyvät vain huiput, jotka osaavat pelata ja ovat ammattilaisia sekä keilaajat, jotka ovat keilanneet kauan ja löytäneet keilailun suolan.

Tulosten mukaan keilailu pitäisi saada nostettua nykyaikaan ja nuorta näkemystä kaivattaisiin jokaisella osa-alueella. Hupikeilailu on hyvä ja tärkeä elementti keilailussa, koska muuten keilailu kuihtuisi pois, mutta sen avulla ei pelasteta kilpakeilailua. Hupikeilaajille ja ei keilaajille pitäisi saada tuotua näkyviin, mitä kilpakeilailu ja keilailu oikeasti ovat jokaisesta suunnasta katsottuna. Keinoja löytyy ja puhetta kuulee paljon, mutta mitään merkittävää ei tapahdu. Ongelmat ja haasteet olisi viimeistään nyt aika nostaa pöydälle ja

oikeasti käydä niihin kiinni ja löytää ratkaisevat vastaukset kilpakeilailun jatkuvuuden ja tulevaisuuden kannalta.

Missä onnistuin? Omasta mielestäni onnistuin kasaamaan monipuolisen ja kattavan tietoperustapaketin, johon löysin yllättävän paljon lähteitä, vaikka aluksi epäilin asiaa. Onnistuin myös hyppäämään omalta mukavuusalueeltani pois ja oppimaan uutta. Suurin vihollinen tässä opinnäytetyössäni oli epävarmuus siitä, saanko työtäni valmiiksi ja tulenko olemaan tyytyväinen. Voin sanoa, että olen tyytyväinen siihen, mitä olen tehnyt ja saanut aikaan vaikkakin aikaa kului enemmän kuin olin ajatellut.

Eniten itseäni ahdistivat kyselyn ja haastattelun kasaamiset ja toteuttamiset. Jälkikäteen ajateltuna kummankin tekeminen oli helppoa ja kun tavoitteet olivat selkeät niin ongelmia ei tullut. Luulen, että eniten niissä ahdisti se, ovatko ne tarpeeksi hyvät, jotta saisin kaiken tarvitsemani tiedon.

Mitkä olivat kehittämiskohteitani? Ensimmäiseksi on sanottava ajankäyttö ja aikatauluttaminen. Opinnäytettäni tehdessä ymmärsin, että olen hyvin hidas kirjoittamaan ja työskentelemään. Tämän takia ajankäyttö ja sen arvioiminen ei oikein onnistunut niin kuin olisin halunnut. Aikatauluttaminen ei myöskään ole vahvuuksiani. Tajusin näin lopussa, että olin tehnyt itselleni kyllä listan siitä, mitä kaikkea pitää tehdä, mutta minkäänlaista deadlinea en ollut asettanut itselleni mihinkään steppiin. Kysely oli myös kehitettävä asia, vaikka se onnistuikin ihan hyvin. Kyselyssä huomasin, että jotkin kysymykset olivat ehkä turhia tai vähän epäselviä, vaikka niistä yritinkin luoda ymmärrettäviä. Kokonaisuuteen olen kuitenkin todella tyytyväinen ja parhaani olen tehnyt.

Mitä ajatuksia nousee kokonaisuudesta, menetelmistä, prosessista ja luotettavuudesta? Kaikkiin osa-alueisiin olen tyytyväinen. Opinnäytetyön aiheena aihe oli itselleni täydellinen. Aihe oli kiinnostava ja mielenkiintoni keilailua kohtaan vain lisääntyi. Prosessina opinnäytetyö oli mutkikas ja alku hyvin hidas. Onneksi sain paljon tukea ja mielipiteitä koko työskentelyni aikana. Ahdistukselta ja stressiltäkään ei välttytty, mutta ne eivät olleet niin voimakkaita

ja suuria kuin ne olisivat voineet olla ja mitä yleensä koen. Sain pidettyä ne hyvin ruodussa, joka teki työskentelystä helpompaa.

Jatkoa ajatellen? Toivon, että opinnäytetyö antaa jollekin innostusta tai potkua jatkaa aiheen ja ideoiden kehittämistä eteenpäin. Jokainen idea ja ajatus on tarkoitettu käytettäväksi ja vapaaseen käyttöön edistämään keilailun tulevaisuutta. Henkilökohtaisesti olen pohtinut jatkavani keilailun parissa. Keilailu on hauskaa ja itsensä voittaminen on itselleni tärkeää. Olen kuitenkin alkanut miettimään, että itse keilailu ei ehkä olekaan se oma juttu, vaan enemmän työskentely keilailun parissa, jonka totesin itselleni jo ammattiharjoittelussa Turun Keilailuliitolla. Muille järjestäminen ja tapahtumien suunnittelu ja toteuttaminen on itselleni mukavaa tekemistä, koska ilon tuottaminen muille on itselleni tärkeää.

Lähteet

ActiveSG Circle. 2023. What equipment do you need for bowling? Viitattu 12.4.2024. <https://www.activesgcircle.gov.sg/learn/bowling/what-equipment-do-you-need-for-bowling>.

Ahlström-Laakso, S. Kysely vai haastattelu? Viitattu 6.5.2024. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/128275/ap-1975-5-ahlstrom-laakso.pdf?sequence=1>.

Aloita keilailu.fi. 2024. Aloita keilailu. Viitattu 16.4.2024. <https://view.taiqa.com/keilailu/aloitakeilailu#/page=1>.

AMF. 2024. Nine pin for the win. Viitattu 6.4.2024. <https://www.bowlingheritage.com/wp-content/uploads/2022/11/20220010041-938x1024.jpg>.

Bowling Guidance. n.d. The History of Bowling Balls & What They are made of? Viitattu 22.5.2024. <https://bowlingguidance.com/the-history-of-bowling-balls-what-they-are-made-of/>.

Byrd, K. 2024. Bowling Oil Patterns Explained (Finally a Newbie Friendly Guide). Viitattu 16.5.2024. <https://bowlingforbeginners.com/bowling-oil-patterns-explained/>.

ESBC. 2014. Keilailun historia lyhyesti. Viitattu 21.3.2024. <https://www.esbc2014.fi/keilailun-historia-lyhyesti/>.

Happens. 2024. Keilaus. Viitattu 19.5.2024. <https://happens.fi/keilaus>.

Harrison, H. 1988. Keilailu. Suomentaja Yrjö Sarahete. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Hiringpeople. n.d. Example Bowling Alley Mechanic Job Description. Viitattu 20.5.2024. <https://hiringpeople.io/en-US/job-descriptions/facilities-management/bowling-alley-mechanic>.

Hossi, O. 2022. Suomalaisen keilailun strategia 2022–2027. Viitattu 10.5.2024. https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2022/11/Suomalaisen-keilailun-strategia-2022-2027.pdf?_gl=1*a2tjxi*_up*MQ..*_ga*ODEzMDA4OTkwLjE3MTUxNTcxMzA.*_ga_SPB2M7CZ8X*MTcxNTE1NzEyOS4xLjEuMTcxNTE1NzE2OC4wLjAuMA.

Impola, H. 2018. Keilailun valmennustoimintaa Vierumäelle. Opinnäytetyö (YAMK). Valmennuksen koulutusohjelma. Helsinki: Haaga-Helia ammattikorkeakoulu. Viitattu 13.5.2024.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/145623/Impola%20Hannele.pdf?sequence=1>.

KvaliMOTV. n.d. Haastattelu. Viitattu 24.5.2024.

https://www.fsd.tuni.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3.html.

Liikunnat.fi. 2024. Keilaus. Viitattu 25.3.2024. <https://liikunnat.fi/lajiesittelyt/esittelyssa-keilaus/>.

Logistiikan maailma. 2024. Taloudellinen, ympäristö- ja sosiaalinen vastuu. Viitattu 23.5.2024. <https://www.logistiikanmaailma.fi/logistiikka/vastuullinen-logistiikka/taloudellinen-ymparisto-ja-sosiaalinen-vastuu/>.

Luuppala, A.; Mäkinen, K. & Räisänen K. 2017. Tutkimusmenetelmät / Soluessee. Viitattu 3.5.2024. <https://proakatemia-esseepankki.tuni.fi/tutkimusmenetelmat/>.

Mieli. 2022. Lasten ja nuorten harrastukset tärkeitä mielen hyvinvoinnille. Viitattu 27.5.2024. <https://mieli.fi/uutiset/lasten-ja-nuorten-harrastukset-tarkeitamielenhyvinvoinnille/>.

Näpäri, L. 2017. Haastattelun lajityypit. Viitattu 24.5.2024.

<https://spoken.fi/haastattelun-lajityypit/>.

Ols.fi. 2020. Nerokas pistelaskenta. Viitattu 15.4.2024. <https://ols.fi/wp-content/uploads/2020/04/pistelaskenta.pdf>.

Olympiakomitea. 2020. Urheillaan ihmisiksi. Viitattu 23.5.2024.

<https://www.olympiakomitea.fi/uploads/2020/02/ee3bcc3b-urheiluyhteison-vastuullisuusohjelma-2020-2024.pdf>.

Oppariapu. n.d. Kysely. Viitattu 24.5.2024. <https://oppariapu.wordpress.com/kysely/>.

Suomen Keilailuliitto. 2012. Toimintakertomus kilpailukaudelta 2011-2012. Viitattu 26.5.2024.

https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2022/01/Toimintakertomus_11-12.pdf?_gl=1*vnhd*_up*MQ..*_ga*MTcyODg4ODA4Ni4xNzE2NjUxNzc*_ga_SPB2M7CZ8X*MTcxNjY1MTc3MC4xLjAuMTcxNjY1MTc3MC4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2015. Toimintakertomus kilpailukaudelta 2014-2015. Viitattu 26.5.2024.

https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2022/01/Toimintakertomus-2014-2015-pdf.pdf?_gl=1*1eao4f1*_up*MQ..*_ga*MTM3MDk0MDY4My4xNzE2NjUxNjI3*_ga_SPB2M7CZ8X*MTcxNjY1MTYyNi4xLjAuMTcxNjY1MTYyNi4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2019. Toimintakertomus kilpailukaudelta 2018-2019. Viitattu 26.5.2024.

https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2022/01/SUOMEN-KEILAILULIITON-TOIMINTAKERTOMUS-18-19-tekstiosa.pdf?_gl=1*bmwrc5*_up*MQ..*_ga*NTcxNTU3MzMwLjE3MTY2NTEzNjQ.*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxNjY1MTM2My4xLjAuMTcxNjY1MTM2My4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2021. Keilailun starttivihko. Viitattu 9.4.2024.

<https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2021/10/starttivihko-yhdenkaden-heittotekniikka.pdf>.

Suomen Keilailuliitto. 2022. Kilpailusäännöt 2022–2023. Viitattu 22.5.2024.

<https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2022/05/Kilpailusaannot-2022-2023-voimaan-1.7.2022.pdf>.

Suomen Keilailuliitto. 2022. Suomen Keilailuliiton toimintasäännöt. Viitattu 17.4.2024.

<https://www.keilailu.fi/keilailuliitto/toimintasaannot-3/>.

Suomen Keilailuliitto. 2023. Toimintakertomus kilpailukaudelta 2022-2023. Viitattu 26.5.2024.

https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2023/12/SUOMEN-KEILAILULIITON-TOIMINTAKERTOMUS-22-23-tekstiosa-1.pdf?_gl=1*1vcajvp*_up*MQ..*_ga*NTE1NDg2NTk2LjE3MTY2NTA1Mjk.*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxNjY1MDUyOC4xLjAuMTcxNjY1MDUyOC4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Keilahallit ja jäsenliitot. Viitattu 13.5.2024.

<https://www.keilailu.fi/harrastajalle/keilahallit/>.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Naiskeilailu – yleistä. Viitattu 26.5.2024.

https://www.keilailu.fi/ajankohtaista/naiskeilailu/?_gl=1*f7f57r*_up*MQ..*_ga*MTk2Mzg4NzgzMS4xNzE2NjQ5MzQ2*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxNjY0OTM0NS4xLjEuMTcxNjY0OTM1NS4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Nuorten keilailu. Viitattu 27.5.2024.

https://www.keilailu.fi/harrastajalle/nuorisotoiminta/?_gl=1*w5b5fd*_up*MQ..*_ga*NzA1MzY0MzAyLjE3MTY2NTA5NzE.*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxNjY1MDk3MC4xLjEuMTcxNjY1MTAxNi4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Uusitut kilpailusäännöt 2023-2024. Viitattu 20.4.2024.

https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2024/01/Uusitut-kilpailusaannot-2023-2024-paivitys-12.1.2024.pdf?_gl=1*gyrsky*_up*MQ..*_ga*MTcxNTk1NTA1Ni4xNzEyNjc1NDY2*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxMjY3NTQ2NS4xLjAuMTcxMjY3NTQ2NS4wLjAuMA.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Vastuullisuus keilailussa, Urheiluyhteisön vastuullisuus ohjelma. Viitattu 23.5.2024. <https://www.keilailu.fi/wp-content/uploads/2021/10/Kuva1.png>.

Suomen Keilailuliitto. 2024. Vastuullisuus keilailussa. Viitattu 23.5.2024. https://www.keilailu.fi/keilailuliitto/vastuullisuus-keilailussa/?_gl=1*1xyfae*_up*MQ..*_ga*MjExMTY2NDcyOS4xNzEwMzI2NDQ5*_ga__SPB2M7CZ8X*MTcxMDMyNjQ0OC4xLjEuMTcxMDMyNjgyMS4wLjAuMA#.

Suomisanakirja. 2024. Topografia. Viitattu 22.5.2024. <https://www.suomisanakirja.fi/topografia>.

United States Bowling Congress. 2024. History of bowling. Viitattu 26.5.2024. <https://bowl.com/about-us/history-of-bowling>.

Vainikainen, J. 2024. Hyvän kyselyn tunnusmerkit. Viitattu 24.5.2024. <https://www.zef.fi/fi/kyselyopas/hyv%C3%A4-kysely>.

Virtanen, A.; Isomäki, H. & Kallio, E. 2020. Sokraattinen keskustelu, viisaus ja etiikka: integratiivinen opetuskokeilu. Viitattu 23.5.2024. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/73170/1/tyoelamapedagogiikka-korkeakoulutuksessa_50-54.pdf.

Visitturku. 2024. Vastuullisuus. Viitattu 19.4.2024. <https://visitturku.fi/ammattilaisille/vastuullisuus>.

White Hutchinson. 2015. Bowling; a tale of two worlds. Viitattu 18.5.2024. <https://www.whitehutchinson.com/news/lenews/2015/july/article104.shtml>.

Wiedman, D. 2015. Bowling steps to success. 2., painos. Champaign: Human Kinetics.

Yle. 2012. Keilailussa tarvitaan tietoa, taitoa ja tuuria. Viitattu 25.3.2024. <https://yle.fi/a/3-5539671>.

Pöytäkirja ja pisteenlaskenta

Pöytäkirjan sarjat ja niiden tulokset ovat vuodelta 2013 yhden jo harrastuksen lopettaneen keilaajan tuloksia. Pöytäkirjoja on monen näköisiä ja kuvassa on vain yksi esimerkki kaikista pöytäkirjamalleista. Nykyään pöytäkirjoihin kirjataan vain tulokset, mahdollisesti kaatojen lukumäärä, rata ja sarja. Kuvan tyyllisen pöytäkirjan pelaaja saa vuoron tai kilpailun päätteeksi yleensä enää vain kassalta.

Lyhyesti selitettynä kuvaa neljä apuna käyttäen pistelaskenta keilailussa. Lähdetään tarkastelemaan kuvaa vasemmalta puolelta. Yleensä ensimmäiseksi vasempaan yläkulmaan tulisi aika ja paikka, mutta tässä esimerkissä niitä ei ole merkitty. Rata ja sarja osioihin merkitään millä radalla heittää sarjaa ja monesko sarja on kyseessä. Jokaisella sarjalla on oma pöytäkirja, johon kuuluu ruudut 1–10 sekä sarjan kokonaistuloksen ruutu. Yhteen ruutuun on mahdollista saada kerättyä 30 pistettä.

Käydään läpi sarja 1 ruutu ruudulta.

- **Ruutu 1:** Keiloja on kaatunut ensimmäisellä heitolla yhdeksän ja toisella heitolla yksi eli paikko. Tässä ruudussa laskukaava on $9+1+7=17$. Yhteensä pisteitä on 17. Paikon saadessa pisteisiin lasketaan mukaan seuraava heittovuoro eli tässä tapauksessa ruudun 2 ensimmäisen heiton pisteet, mikä tällöin tarkoittaa, että ruudun 1 pisteet voidaan laskea vasta kun ruudun 2 ensimmäinen heittovuoro on suoritettu.
- **Ruutu 2:** Ensimmäisellä heitolla on kaatunut seitsemän ja toisella heitolla kaksi. Laskukaava on $7+2+17=26$. Tällaisessa tilanteessa, kun ei ole tullut paikkaa tai kaatoa, pisteisiin lasketaan ensimmäisen heiton kaadetut keilat sekä toisen heiton kaadetut keilat yhteen ja tähän summaan lisätään jo kerätty pistesaldo eli 17 pistettä.
- **Ruutu 3:** Ensimmäisellä heitolla on kaatunut kahdeksan ja toisella yksi. Laskukaava on $8+1+26=35$. Ensimmäisen heiton jälkeen on tullut reikä. Reikä ei vaikuta pistelaskentaan mitenkään vaan se kertoo pöytäkirjassa siitä, että seuraava heitto reiän jälkeen voi olla haastava paikata, koska kaksi pystyssä olevaa keilaa on kaukana toisistaan.
- **Ruutu 4:** Ensimmäisellä heitolla on kaatunut yhdeksän ja toisella heitolla yksi eli paikko. Laskukaava on $9+1+9+35=54$.
- **Ruutu 5:** Samanlainen tilanne kuin ruudussa 4. Laskukaava on siis samankaltainen $9+1+10+54=74$. Merkki X on pisteinä kymmenen.

- **Ruutu 6:** Ensimmäisellä heitolla on tullut kaato. Laskukaava on $10+10+6+74=100$. Kaadon saadessa pisteisiin lasketaan mukaan seuraavat kaksi heittoa eli tässä tapauksessa ruudun 7 ensimmäinen heiton pisteet sekä ruudun 8 ensimmäinen heiton pisteet. Tällaisessa tilanteessa ruutuun 6 kokonaispistemäärä tulee vasta ruudun 8 ensimmäisen heiton jälkeen.
- **Ruutu 7:** Jälleen ensimmäisellä heitolla on tullut kaato. Laskukaava on $10+6+2+100=118$. Kuten aikaisemmin kaadon saadessa pisteisiin lasketaan kahden seuraavan heiton pisteet.
- **Ruutu 8:** Ensimmäisellä heitolla on kaatunut kuusi ja toisella heitolla kaksi. Laskukaava on $6+2+118=126$.
- **Ruutu 9:** Ensimmäisellä heitolla on tullut kaato. Laskukaava on $10+7+0+126=143$.
- **Ruutu 10:** Viimeinen ruutu. Ensimmäisellä heitolla on kaatunut seitsemän ja toisella heitolla nolla eli missi. Laskukaava on $7+0+143=150$. Yhteispistemäärä sarjassa 1 on yhteensä 150.

Ruudussa kymmenen on mahdollista heittää kolme kertaa, jos kahdella ensimmäisellä heitolla saa kaadettua kaikki kymmenen keilaa. Esimerkkinä sarjan 1 viimeisessä ruudussa ei ole kaatunut kahden ensimmäisen heiton aikana kuin seitsemän keilaa. Tällöin kolmatta heittovuoroa ei ole. Sarjassa 2 taas ensimmäisellä heittovuorolla on saatu kaato, jolloin toinen ja kolmas heittovuoro on taattu.

Pöytäkirja		Ruudut 1-10										
Rata & Sarja		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
5	1	9 /	7 2	8 1	9 /	9 /	X	X	6 2	X	7 -	150
		17	26	35	54	74	100	118	126	143	150	
7	2	8 -	X	X	X	X	X	X	X	9 -	X 8 /	235
		8	38	68	98	128	158	187	206	215	235	

Kuva 4 Esimerkki pöytäkirjasta (Itse tehty)

Kyselyn kysymykset

Keilailun kiinnostavuus

|| Pakolliset kysymykset merkitty tähdellä (*)

Tämä kysely on toteutettu osana Turun ammattikorkeakoulun Matkailu ja Wellness liiketoimintana koulutuksen opinnäytetyötä. Kyselyn tavoitteena/tarkoituksena on selvittää kiinnostusta keilailua kohtaa ja mitkä tekijät vaikuttaisivat siihen, että keilailusta tulisi entistä kiinnostavampi vapaa-ajan - sekä kilpakeilailun näkökulmasta.

Kyselyn vastaaminen on vapaaehtoista ja vastauksia käsittelee vain opinnäytetyöntekijä. Kyselyn kaikki vastaukset käsitellään nimettöminä sekä luottamuksellisesti ja vastaukset hävitetään opinnäytetyön valmistuttua.

Kysely koostuu valinta- ja monivalintakysymyksistä sekä avoimista vastauskentistä/kysymyksistä.

Kyselyn vastaamisaika on n. 8 min

1. Sukupuoli *

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua kertoa

2. Ikä *

- 20 tai alle
- [21 - 30](#)
- [31 - 40](#)
- [41 - 50](#)
- [51 - 60](#)
- [61 - 70](#)
- [71 - 80](#)
- Yli 80

3. Valitse itseäsi kuvaava vaihtoehto *

Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon

- Peruskoulussa
- Opiskelija
- Osa-aikainen työntekijä
- Kokopäiväinen työntekijä
- Työtön
- Eläkeläinen
- Muu, mikä? _____
- En halua kertoa.

4. Oletko koskaan käynyt keilaamassa? *

- Kyllä olen.
- En ole.

5. Mikä oli ensivaikutelmasi keilailusta? *

Kuvaille ja kerro niin hyvin kuin muista ensivaikutelmasi.

6. Millaisia mielikuvia sinulle tulee mieleen keilailusta? *

Voit valita vaihtoehtoista yhteensä 4.

- Hauska
- Kiinnostava
- Sosiaalinen
- Rentouttava
- Kilpailullinen
- Jännittävä
- Liikunnallinen
- Kehittää keskittymiskykyä
- Elokuviissa tapahtuva keilailu, jossa teinit keilaavat.
- Pieni keilahalli
- Osa illanviettoa
- Lasten synttäreit
- Aiheuttaa stressiä
- Epämukava
- Hankala
- Työlä
- Ei kiinnostava
- Ajanhukkaa
- Jotain muuta? _____

7. Onko keilailu sinun mielestäsi enemmän yksilö- vai joukkuelaji? *

- Yksilölaji
- Joukkuelaji
- Kumpaakin yhtä paljon.
- En osaa sanoa.

8. Voisiko keilailu olla sinulle kiinnostava harrastus kilpailu mielessä? *

Kilpakeilailu ei välttämättä tarkoita sitä, että joka viikko kilpailee ja harjoittelee jatkuvasti. Kilpakeilailu voi olla myös rennompaa esim. harjoittelee enemmän ja kilpailee vähemmän.

- Kyllä
 Ei
 Harrastan jo keilailua.

9. Vastasit ei, mitkä tekijät tekevät keilailusta ei kiinnostavan harrastuksen? *

Voit miettiä kysymystä kilpakeilailun näkökulmasta mutta myös ~~palkestaan~~ harrastuksen tai vapaa-ajan näkökulmasta.

10. Mitkä tekijät motivoivat/voisivat motivoida sinua keilailuharrastuksessa? *

11. Haluaisitko tietää lisää keilailusta? *

- Kyllä
 En tällä hetkellä.

12. Oletko koskaan seurannut kilpakeilailua? *

- Kyllä olen.
- En ole.

13. Oletko koskaan kilpakeilaillut? *

- Kyllä olen.
- Kyllä olen ja kilpailen edelleen.
- Kyllä olen mutta en kilpaile enää.
- En ole.
- En ole mutta olen harkinnut kilpailamista.

14. Vastasit, että et enää kilpaile. Mitkä tekijät vaikuttivat siihen, että et enää kilpakeilaa? *

15. Millaisia mielikuvia sinulle tulee mieleen kilpakeilailusta? *

Voit valita vaihtoehdosta yhteensä 4.

- Jännittävä
- Kilpailuhenkkinen
- Isot kilpailut ja paljon yleisöä.
- Rento
- Vaativa
- Vaatii keskittymistä
- Taktinen
- Karoallinen ja kansainvälinen
- Isot palkinnot
- Pienet palkinnot
- Stressaava
- Kovat paineet
- Tavoitteellinen
- Kallista
- Yhteisöllinen
- Urheilullinen laji
- Fyysinen laji
- Ammattilaisen taso
- Jotain muuta? _____

16. Mitkä voisivat olla tai ovat estäviä tekijöitä keilailussa harrastus mielessä? *

Voit valita vaihtoehdosta enintään 4.

- Suuret kustannukset
- Ajan puute
- Ei kunnollista valmennustukea tai ohjausta.
- Fyysiset rajoitteet tai terveysongelmat
- Vammojen riski
- Aktiivisuuden puute
- Yksinäisyys tai yksilölaji
- Tytä urheilulaji
- Ajanhukkaa
- Ei kuitahalleja lähellä, pitkä matka.
- Ei mahdollisuutta matkustaa pitkiä matkoja.
- Jotain muuta? _____
- En osaa sanoa/En mitään näistä/Ei ole.

17. Mitkä voisivat olla tai ovat estäviä tekijöitä keilailussa kilpakeilailu mielessä? *

Voit miettiä kysymystä itsesi kannalta (suositeltava) tai sitten yleisestä näkökulmasta.

Voit valita vaihtoehtoista enintään 4.

- Suuret kustannukset (varusteet, harjoitus- ja kilpailumaksut jne.)
- Kilpailun taso (tietää, että ei pärjää vaikka heittäisikin hyvin).
- Erittäin kilpailuhenkistä ja vaativaa.
- Ei mahdollisuutta matkustaa pitkiä matkoja.
- Ajan puute
- Suuret paineet suoriutua hyvin kilpailutilanteessa.
- Epävarmuus omasta osaamisesta.
- Vammojen riski
- Motivaation puute
- Ei sosiaalista verkostoa keilailun ympärillä, yksinäisyyden tunne.
- Sosiaaliset paineet
- Ei keilahalleja lähellä, pitkä matka.
- Jotain muuta? _____
- En osaa sanoa/En mikään näistä/Ei ole.

Kyselyn kysymykset ovat päättyneet. Voit halutessasi jättää minulle kysymyksiä liittyen [kyselyyn tai keilailuun](#) jos jokin jäi mietityttämään tai muuten vain haluat kysyä. Vastaan mielelläni niihin. Voit jättää myös palautetta kyselystä kohtaan 18. Jos haluat laittaa minulle suoraan viestiä sähköpostin kautta aiheeseen liittyen niin osoite on palm.johanna@gmail.com

Kiitos kun jaksoit vastata kyselyyni!

**18. Kysymyksiä liittyen kyselyyn tai keilailuun!
Palautetta kyselystä.**

Muista kirjoittaa sähköpostiosoite, jotta voin vastata mahdollisiin kysymyksiin.

19. Olisitko kiinnostunut haastateltavaksi opinnäytetyötäni?

Tämä kysymys on suunnattu nykyisille ja lopettaneille nais- ja mieskeilaajille.

Teen opinnäytetyötäni varten vielä haastatteluja liittyen naiskeilailuun ja etsin haastateltavia. Jos olet kiinnostunut tai halukas osallistumaan niin jätä ystävällisesti yhteystietosi alla olevaan kenttään (nimi ja sähköposti riittää mutta puhelinnumeron voit myös jättää varmuuden vuoksi).

Henkilötietojen suojelemiseksi: Tarvittavan käytön jälkeen annettu nimi, sähköposti ja puhelinnumero tuhotaan.

Suur kiitos jo etukäteen, jos olet vapaaehtoinen haastateltavaksi.

Haastattelulomake

Haastattelu

Haastattelun tarkoitus on selvittää naisten, että miesten mielipiteitä naistenkilpakeilailua kohtaan. Minkälainen tulevaisuuden näkymä naistenkilpakeilailulla on sekä mitä mahdollisesti vaadittaisiin asian parantamiseen. Haastattelun avulla mahdollisesti olisi tarkoitus saada myös vinkkejä sekä ehdotuksia kysymykseen – miten naiskeilajia saisi lisää kilpakeilailun saralle? Vaikka haastattelu pääkohta onkin naiskilpakeilailu niin olisi myös mielenkiintoista sekä hyödyllistä saada selville myös laajalti kokonaisuudessa kilpakeilailun tulevaisuuden kuva.

Haastattelun kysymykset

1. Keilailu – Tämänhetkinen tilanteesi? (Keilaja vai lopettanut keilailun vai jokin muu tilanne). Harrastus ja/tai kilpailutausta?
2. Milloin aloitit keilailu ja mikä sai sinut silloin kiinnostumaan keilailusta? Oliko jotain toisin tai eri tavalla keilailussa kuin nyt? Esimerkkejä?
3. Mitä mieltä olet naiskeilailun nykytilanteesta (kilpakeilailu)? (Mahdollisuudet, esteet, vahvuudet, uhat).
 - Kuinka näet naisten aseman keilailussa verrattuna miesten keilailuun?
4. Entä tulevaisuudessa (naistenkilpakeilailu ja yleisesti kilpakeilailu)? (Mahdollisuudet, esteet, vahvuudet, uhat).
5. Kun miettii tulevaisuutta, missä asemassa näet kilpakeilailun kiinnostavuuden seurattavana urheilulajina?
6. Kun miettii tulevaisuutta, missä asemassa näet kilpakeilailun kiinnostavuuden pelattavana urheilulajina?
7. Mitkä ovat olleet suurimmat haasteet, joita olet kohdannut keilailun parissa?

8. Minkälaista muutosta toivoisit kilpakeilailun saralla yleisesti? Onko asioita, jotka ovat hyvin, ärsyttää, ihan ok mutta kaipaa muutosta, jotain lisää, tarvitsee erityishuomiota, jotain muuta?

- Sama kysymys mutta muutettuna näkökulmana naisten kilpakeilailu? (Vapaaehtoinen kysymys, jos tuntee miehenä, että kysymykseen on vaikea vastata.)

9. Olisiko sinulla ideoita miten nuoria ja naispuolisia henkilöitä voisi innostaa enemmän mukaan keilailun pariin ja varsinkin kilpakeilailun maailmaan?

10. Jotain muuta mitä haluat sanoa, kertoa, olet pohtinut, kyseenalaistanut liittyen yleisesti kilpakeilailuun sekä naiskilpakeilailuun